

JAV LAIKO 600 LEKTUVŲ BERLYNO "TILTUI"

ARGENTINOS DEMOKRATIJOS KOVA
SU FAŠISTAIS IR KOMUNISTAISALYVOS STREIKO ORGANIZATORIAI NORI GRĄŽINTI
Į VALDŽIĄ NUVERSTĄJĮ DIKTATORIŲ JUAN PERON

BUENOS AIRES. — Nežiūrint vyriausybės draudimo ir įvesto išimties stovio, alyvos pramonės darbininkų unijos Mendozų įsakė stoti į streiką trečiadienio naktį.

Streikas yra grynai politinio pobūdžio, nors jo organizatoriai ir sako, kad jų unijos nori protestuoti prieš pragyvenimo pa-brangimą. Streiko vadai neslepia nė savo politinio motyvo. Jie reikalauja, kad Argentinos vyriausybė atsisakytų sutarties su keliomis JAV alyvos kompanijomis suteikti joms koncesijas ieškoti žibalo versmų nacionalizuotose laukuose.

Suėmė 1,000 agitatorių

Paskelbus mėnesiui laiko išimties stovį, prezidento Frondizi vyriausybė, nusivylusi ligšioline tolerantiška politika, įsakė policijai griežčiau griebti priešvalstybinius agitatorius, ar jie būtų iš peronistų, ar komunistų tarpo.

Vidaus reikalų ministerija praneša, kad antradienį ir trečiadienį suimta 250 tokių agitatorių. Vienas Buenos Aires dienraštis parašė, kad yra suimta apie 1,000 žmonių. Tarp suimtųjų yra John Cooke ir jo žmona. Cooke vadovavo Perono laikais SA stiliaus ginkluotoms partijos gaujoms. Jis buvo suimtas, kai atsikrėdo iš Urugvajaus vadovauti peronistų perversmui prieš prez. Frondizi vyriausybę.

Armija seka įvykius

Armijos karininkai, kurie 1955 metais nuvertė Perono diktatūrą ir grąžino šalį į demokratijos kelią, užleido geruoju valdžiai žmonių rinktas prezidentūrai, kairiųjų radikalų kandidatui Dr. Arturo Frondizi.

Buvęs revoliucinės valdžios prezidentas gen. Aramburu ir jo pagalbininkai budriai sekė prez. Frondizi eksperimentus su demokratijos priešais iš abiejų pusių ir priėjo įsitikinimo, kad Frondizi tolerantiškai politikai tenka sustoti, jei vyriausybė iš tikrųjų nori išgelbėti demokratiją nuo šių pavojingų priešų.

Medaus mėnuo praėjo

Dr. Frondizi rinkimus laimėjo peronistų ir komunistų balsais, nors jis jų ir nepašė. Jis grąžino į valdžią ir į unijas nemažą peronistų, o šie sudarė prietilti pačioj Frondizi vyriausybę. Rogelio Frigerio, prezidento ekonominių ir socialinių reikalų sekretorius, pasirodė esąs tikras peronistų "Trojos arklys". Jis buvo priverstas pasitraukti. Dienos suskaičytos yra ir dviem kitiem ministrams — užsienio reikalų Carlos Florit ir prekybos — Jose Orfila.

Paskelbus išimties stovį armijos galia vėl sustiprėjo. Prezidentui teko pasinaudoti konstitucijos 23-čiu straipsniu, nors formaliai jis ir negalioja, kol kongresas nėra jo patvirtinęs. Tai bus padaryta vėliau, kai bus sutvarkyti sąmokslininkai planavę nuversti tolerantiškąją Frondizi vyriausybę.

— Nike-Hercules raketa, gintis nuo priešų lėktuvų žemėje, pirmą kartą pataikė bežmogę lėktuvą 100,000 pėdų aukšty, pranešė armijos vadovybė.

IŠ VISO PASAULIO

Teroristai, komunistai išvien

NIKOSIJA, Kipras. — Nors anglai ir stengėsi nesudaryti pagrindo graikų teroristų ir komunistų bendrai kovai, bet pašalinimas saugumo sumetimais iš karinių bazių ir kitų valdžios darbų 4,000 vietos graikų, šias kraštutines grupes sujungė. Komunistų unijos vadas Andreas Ziartides prieš tai išskrido paslaptinai kelionei į Romą. Jo unijai priklauso 35,000 darbininkų. Daugis jų, netekus darbo, stos į EOKA teroristų organizacijos eiles.

Komunistų grėsmė Japonijoj

TOKIJAS. — Japonijos teisingumo ministeris Aiči ragino parlamentą imtis griežtesnių priemonių prieš revoliucinį sąjūdį, kurį kelia komunistai. Jie nuo 1952 metų, kada Japonija atgavo pilną nepriklausomybę, labai sustiprėjo. Savo stiprybę revoliuciniam sąjūdžiui komunistai semia visų pirma iš darbininkų unijų, toliau iš valstiečių, o taip pat ir iš radikaliosios inteligentijos.

Tito-Grotewohl santykiai blogi

BELGRADAS, Jugoslavija. — Santykiai tarp Jugoslavijos ir Rytų Vokietijos dar pablogėjo, kai Otto Grotewohl, vokiečių premjeras iš Maskvos malonės, išbarė Titą už "atsitolinimą nuo komunizmo mokslinių principų" ir už komunistų šalių vienybės ardymą. Jugoslavijos vyriausybė pasiuntė griežtą protestą. Jos ministeris Rytų Berlyne gali būti atšauktas namo bet kurią dieną.

Norvegija palanki Rapackiui

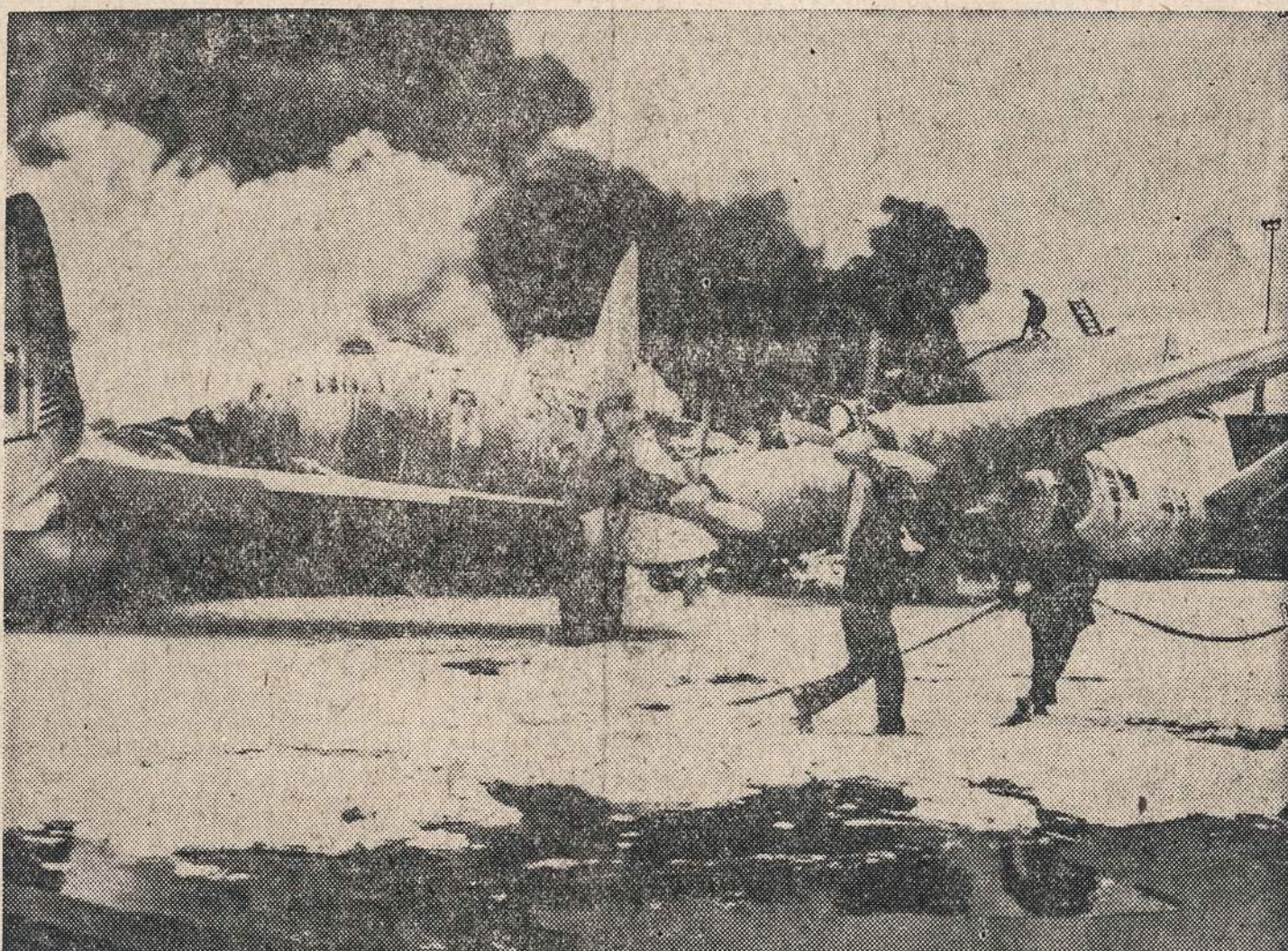
OSLO, Norvegija. — Iš visų NATO šalių Norvegija laikoma palankiausia Lenkijos užs. reikalų ministerio Rapackio naujam planui nuatominti ir nuginkluoti Vidurinę Europą iš abiejų pusių Geležinės uždangos. Rapackis neseniai grįžo iš Oslo, kur jis bandė įpršti savo planą, kad Norvegija jį iškeltytų NATO taryboj. Gen. Sir Gale, NATO vyr. vado padėjėjas, atsisakė, kad ir naujasis Rapackio planas NATO šalims nepriimtinas.

Sirų-jordanų susišaudymas

DAMASKAS, Sirija. — Tarp Sirijos ir Jordanijos pasienio kareivių įvyko trečiadienį susišaudymas iš lengvųjų ginklų. Vienas siras buvo sužeistas. Damaske kaltinami jordanai už pasienio provokacijas, surištas su jų karaliaus Husseino lėktuvu užpuolimu pirmadienį, jam bandant nelegaliai persikristi Siriją keliaujant į Šveicariją.

Bombarduos Quemoy kasdien

TAIPEH, Formosa. — Kinijos komunistai įspėjo nacionalistus, kad jie saugotųsi jų bombardavimo Quemoy salos krantinės kasdien. Komunistai nusistatę keisti ligšiolinį planą, bombarduoti Quemoy salą kas antrą dieną.

New Yorko Idlewild aerodrome pasikeldamas prekinis lėktuvas sprogo, ir pametęs vieną sparną ir du motorus degdamas nubėgo apie 300 jardų, atsimušdamas į stovintį lėktuvą, už kurio buvo žmonių pilna aerodromo stotis.

ATOMINĖSE DERYBOSE GENEVOJE
LAIMI SOVIETŲ PROPAGANDISTAIAMERIKA VAIZDUOJAMA KAIP NUSIGINKLAVIMO IR
ATOMINIŲ BOMBŲ BANDYMŲ SUSTABDYMO PRIEŠAS

GENEVA, Šveicarija. — Nei JAV, Anglijos, Sovietų Sąjungos derybose sustabdyti atominių bombų bandymus, nei Rytų-Vakarų konferencijoj (po 5 valstybės iš katros pusės) apsisaugoti nuo netikėto atominio puolimo nematyti jokių vaisių ir susitarimo galimybių.

Nors abi konferencijos buvo sušauktos prez. Eisenhowerio pasiūlymu, Sovietų užvirtame propagandiniame kare Genevoj Amerika gauna smūgį po smūgio. N. Y. T. korespondentas Drew Middleton iš ten rašo: "JAV politika, kokia ji išnėšė, jo tose konferencijose, patrauks menkesnį dėmesį ir susilauks mažesnį pritarimą iš neutralių tautų, negu daugis amerikiečių tikėjosi. Ji nesukels džiaugsmo nė Vakarų Europos partijoms ir politikams, kritiškai nusistatę prieš Washingtono politiką".

Be patrauklių šūkių

Amerikos politikoj nėra tokių patrauklių šūkių, kaip Sovietų, pavyzdžiui: "uždrausti bombas", "sustabdyti tuoj ir visiems laikams jų bandymus", "nuatominti, demilitarizuoti vieną pasaulio sritį po kitos" ir pan.

JAV delegacijos pirmininkas William Foster kalbėjo derybose apie apsisaugojimą nuo staigaus atominio karo šaltai, logiškai ir visiškai teisingai, jog pirm negu kalbėti apie nusiginklavinimą ir atominę kontrolę, reikia išsiaiškinti techninius faktus. Į tai Sovietų propagandistas Kuznecov atsiliepė: "Amerika, jei nesiruošytų karui, galėtų tuoj pasitraukti iš visų bazių užsieny".

Jo žodžiai susilaukia gerą atgarsį neutraliose šalyse, kur žmonės neturi aiškaus supratimo apie Amerikos bazes, kad jos kaip tik ir išlaiko pasaulinę taiką dabartinėmis sąlygomis.

Daug priekaištų Amerika susilaukė ir iš draugų Vakarų Europoj neva dėl jos nenoro sustabdyti atominių bombų bandymus. Amerika puikiai permato pavojų, kuris kiltų, jei bandymai būtų uždrausti, o dėl tarptautinės kontrolės draudimą prižiūrėti nesutarta.

Amerikos informacijos įstaigos, kaip Amerikos Balsui, reikalauja atlikti didelį aiškinimo darbą, kad tokie Sovietų propagandistų šūkiai apie Kremlį kaip

Anglai kovoja už
metrinę sistemą

Senoj demokratijoj sunku

pravesti naujas reformas

LONDONAS. — Dr. A. H.

Hughes iš Britų mokslo pažangos sąjungos apgailestauja liūdną faktą, kad anglai ir amerikiečiai, kovodami už pirmavimą moksle, yra stabdomi pasenusios matų ir sąkų sistemos, išsėsknijusios praeity.

"Modernistai" mokslininkai šaukia: šalin inčai, paintai, pėdos, galionai, jardai, bušeliai, mylios ir Farenheito laipsniai; įveskime metrinę sistemą, kurios laikosi viso pasaulio mokslininkai.

Bet lengviau pasakyti, negu padaryti. Tokias reformas galima įgyvendinti drastiškais dekretais, o senoj demokratinėj santvarkoj turės praeiti dešimtmečiai, kol bus išgautas leidimas iš tautos ir iš vyriausybės pribrendusiai reformai pravesti.

Dr. Hughes prie to pastebėjo, kad šalis, kuri pirmoji paleido į erdvę dirbtinį mėnulį (Sovietų S-ga), priklauso metrinės santvarkos "blokui". Metrinė matų ir svorio sistema buvo suformuluota Prancūzijoje 1791 metais.

— Dėl riausių, keliama komunistų ir peronistų Argentinoje įvestas vienas mėnesiui išimties stovis, reiškias pilietinių teisių susiaurinimą.

— Anglų maršalas Montgomery, puolamas italų už jo menką nuomonę apie Italijos kareivius, paaiškino atviru laišku spaudoj, kad jis turėjo galvoj italus II-o pasaulinio karo metu, kada jie neturėjo jokio noro mirti už fašizmą.

Viena George Pire, belgų katalikų vienuolis, gavęs Nobelio 1958 metų premiją už jo nenuilstamą pasidarymą, padedant pabėgėliams Toluimui ir Vidurinių Rytų krizės metu.

SOVIETŲ NAUJA TAKTIKA PRIMENA
AMERIKAI SENĄ BLOKADOS PAVOJŲGROTEWOHL NUNEIGIA KOMUNISTŲ PLANUS BLOKUOTI
BERLYNĄ; ADENAUERIS PATARIA VISKAM PASIRUOŠTI

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė pranešė, kad ji laiko 600 transportinių lėktuvų, paruoštų Berlyno oriniam tiltui, jei komunistai ryžtųsi vėl užblokuoti sausumos ir vandenų kelius, kaip jie tai padarė 1948 metais.

Amerikiečiai darosi
apatiški komunistui

Legiono vadas kritikuoja

JAV aukščiausiąjį teismą

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos Legiono vadas Preston Moore, kalbėdamas sostinės veteranų susirinkime, rodė susirūpinimą amerikiečių apatiškumu didėjančio komunizmo pavojaus akivaizdoj.

Jis piktinosi ir JAV aukščiausiojo teismo sprendimais komunistų bylose. Sprendimai sujaudė arba panaikinę įstatymus, išleistus šalies vidaus saugumui užtikrinti.

Komandierius Moore išskėlė tokius reikalavimus naujam kongresui: 1) grąžinti vyriausybei teisę neduoti užsienio pasų priešvalstybiniam elementui, 2) išleisti naują saugumo įstatymą, kuris panaikintų pastarųjų laikų JAV aukščiausiojo teismo sprendimus, 3) sulaukyti komunistų propagandinę medžiagą, siunčiamą iš užsienio, 4) atskleisti komunistų ir jų bendrakaibių melą, kad jų partija yra viena iš daugelio politinių organizacijų, išaiškinti, kad ji tikrenybė yra Sovietų įsakymų bei nurodymų pildytoja, 5) pastoti kelią komunistų pastangoms sugriauti kongresinius komitetus, kurie tiria priešvalstybinę veiklą.

Komunistai pasirodę kenkti

Komunistams, žinoma, būtų girdaus juoko, kai Amerikos lėktuvai imtų vėl anglis gabenti į užblokuotą vakarinį Berlyną, jei tai neatsidotų visuotiniu karu, kurio jie labai bijo.

Bet tenka laukti, kad Rytinė Vokietija kenks Berlyno susisiekimui su Vakarų Vokietija, kiek tik galės, išnaudodama Vakarų kantrybę. Bet karo, aišku, vengs. Rytinės Vokietijos premjeras Otto Grotewohl paneigė Vakarų išvadas, padarytas iš Chruščevo ir jo pareiškimų, kad komunistai planuoja naują Berlyno blokadą. Jis laiko Berlyno problemos sprendimą vokiečių reikalu ir kviečia tautiečius anapus Elbės į derybas.

Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris nenori apie tokias derybas su Grotewohl ir kalbėti. Jis pileidžia, kad komunistai gali griebtis naujų pinklelių izoliuoti Berlyną ir ragina tam iš anksto pasiruošti.

1948 metais Vakarų Vokietija dar turėjo iš šalies žiūrėti, kaip amerikiečiai, anglai gabeno Berlyno gyventojams oro keliu maistą ir kitas būtinas prekes. Šiandien ji yra galinga ir nepriklausoma šalis, kuri blokadą atvejų nebesedėtų rankas sudėjęs.

"Zaria" atbėgo 10-tas

LAUREL, Md. — Amerikiečiai, spūtnikų paveikti, prieš lenktynes daugiausia dėję už Sovietų žirgų vardą Zaria. Tarp lošikų ir žiūrovų vyravo įsitikinimas, kad pirmą vietą niekas kitas negali laimėti kaip "tarybinis" arklys.

Bet tie, kurie taip galvojo, pralaimėjo su visa Kremliaus arklaine propaganda. Zaria atbėgo dešimtas. Australietis Howard Grant su žirgu Sailors Guide buvo pirmas ir gavo \$100,000 premiją.

Kitas Sovietų arklys, Garnir, apie kurį lošimų ekspertai santūriai kalbėjo, buvo šeštoj vietoj. Antrą vietą laimėjo Amerikos ir trečią bei ketvirtą vietą — Airijos arkliai. Tarptautinės arklų lenktynės, kuriose Sovietai dalyvavo pirmą kartą, žiūrėjo 40,000 žmonių.

Sovietų arklų "atstovas" Dolmatovas, Maskvos hipodromo direktorius, vistic liko patenkintas. Lenktynėse pasirodė, kad Sovietų arkliai yra pirmos klasės. Arkliai, nors ir nelaimėjo, bet prisidėjo prie kultūrinio bendradarbiavimo sustiprinimo, pasakė Dolmatovas.

— Streiką Chrysler korporacijoj paskelbė 8,000 kontoros darbininkų ir gali sustabdyti automobilių gamybą. Baltarankiai tarnautojai gauna mažesni atlyginimą už darbininkus.

Valstybės departamento atstovas Lincoln White pasakojo korespondentams, kad Washingtono vyriausybė išskaitė iš Chruščevo ir Gomulkos pareiškimų naujus pavojingusėjimus, kurie gali sukelti dar didesnius karo pavojus, panašius į 1948 metų Berlyno blokadą.

Pirmoji blokada buvo sulaužyta orinio tilto dėka. Bet daug netrūko, kad būtų pajudėję ir Amerikos tankai. Gen. Lucius Clay, buvęs tais laikais karo gubernatorium Vokietijoj, patarė vyriausybei ruoštis karui su Sovietų Sąjunga. Toks JAV griežtumas suardė Stalino planus išprašydinti iš Berlyno Vakarų sąjungininkus.

Anądien Chruščevas užvedė šią Stalino dieną iš naujo, esą atėjus laikas atiduoti visą Berlyną "Demokratinės Vokietijos Respublikai", kaip jos sostinė.

Kas dėjo už rusų

arklį — pralaimėjo

Kas dėjo už rusų arklį — pralaimėjo. Bet tenka laukti, kad Rytinė Vokietija kenks Berlyno susisiekimui su Vakarų Vokietija, kiek tik galės, išnaudodama Vakarų kantrybę. Bet karo, aišku, vengs. Rytinės Vokietijos premjeras Otto Grotewohl paneigė Vakarų išvadas, padarytas iš Chruščevo ir jo pareiškimų, kad komunistai planuoja naują Berlyno blokadą. Jis laiko Berlyno problemos sprendimą vokiečių reikalu ir kviečia tautiečius anapus Elbės į derybas.

Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris nenori apie tokias derybas su Grotewohl ir kalbėti. Jis pileidžia, kad komunistai gali griebtis naujų pinklelių izoliuoti Berlyną ir ragina tam iš anksto pasiruošti.

1948 metais Vakarų Vokietija dar turėjo iš šalies žiūrėti, kaip amerikiečiai, anglai gabeno Berlyno gyventojams oro keliu maistą ir kitas būtinas prekes. Šiandien ji yra galinga ir nepriklausoma šalis, kuri blokadą atvejų nebesedėtų rankas sudėjęs.

Mirė A. Kerenskio

ministeris Dubois

NEW YORKAS. — Anatole Dubois, buvęs darbo reikalų viceministeris Aleksandro Kerenskio laikinojo vyriausybėje 1917 metais, mirė 77 metų amžiaus.

Dubois, baigęs teisės mokslus Petersburge, organizavo darbininkų unijas ir kaip socialistas buvo caro valdžios nuolat persekiojamas.

1922 m. pabėgė į Paryžių, ten studijavo meną ir įgijo gero tapytojo ir skulptoriaus vardą. 1937 m. tarpt. parodoj Paryžiuje gavo už skulptūrą sidabro medalį. 1940 m. atsikėlė į Ameriką.

— Kubos sukilėliai užvedė derybas su kariuomenės atstovais dėl 200 kareivių paleidimo iš jų nelaisvės.

New Life Delicatessen
Nami gaminti delikatesės, maisto
produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE kiekvieną
šeštadienį ir sekmadienį groja Lietu-
vių Auditorijos orkestras, muzika V.
Jancio vadovaujamas. Jaučiamas ir se-
nimas kviečiami praleisti savaitgalio
vakarus prie šokių muzikos.
3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

1500 CLUB
1500 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill.
(Tel.: Townhall 3-9695)
GRAND OPENING
Didysis Atidarymas įvyks
penktadienį ir šeštadienį.
LAPKRIČIO 14 IR 15 DIENOMIS
Bus skanių užkandžių, geros muzikos
ir erdvi salė šokiams. Taurūs vietos
ir užsienio gėrimai, didelis pasirinki-
mas. Visus kviečia atvykti ir jaučiamas
atidarymą atšvęsti.
Sav. ADOLFAS HASENATIS.

LEO STANCUKAS
PRISTATO ANGLOS IR ALYVA
VISUOMET PIRMS RUSIJS
2101 So. 49th Ave., Cicero
OLympic 2-5772

MARQUETTE
BAKERY
2616 WEST 69th STREET
Tel.: WA 5-3471

Mūsų kepikla naujai pertvarkyta.
Be pagarsėjusių skanių pyragų, tor-
tų, ragelių ir lietuviškos duonos,
dabar turime ir delikatesių skyrių,
importuotų įvairių konservų, namie
darytų dešrų ir kt. Čikagiečiai prašo
daryti dešrų ir kt. Čikagiečiai prašo
mi atvykti arba užsisakyti telefonu.
VILJUS ALBRECHTAS, sav.

Mes
mekame
Aukštą
Dividendą
MIDLAND
Savings and Loan
Association
PER 40 METŲ
VISI LIETUVISKI
KOLONIJAI
SAUGIAUSIA IR
PILNINGIAUSIA
TAUPYMO
BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA 3-5719
AUGUST SILDUKAS Prezidentas

NEPAPRASTAS
ISPARDAVIMAS
DIDELĖS NUOLAIDOS
įvairiausios rūšies pečių. Kas turi
gazo leidimą, tam mes geromis są-
lygomis parduosime UNIVERSAL
SIEGLER, MOORE arba kitos ge-
ros gamybos gerą pečių. Pirkite
dabar ir apsirūpinkite visai žiemai.
Juo \$86.00 ir aukščiau
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Sėkmadieniais atidarymas nuo 11:00 iki 4:30 po pietų

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trukai - Naujais kraustymo įrankiais
Ilgų metų patirtimas - Pigus ir sąžiningas potarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. WILlbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo
Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno šantaupo yra apdraustas iki \$10,000.00,
o narys paskoloms duoda geresnės lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAyette 3-1083
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLIFFside 4-0104
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 50, ILLINOIS
TOWnhall 3-81312
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

LAISKAS IŠ MALLORKOS (VIENOS IŠ DIDŽIAUSIOS BALEARŲ SALŲ)

(tęsinys)

Kareivinės — senojo miesto
dalyje, aukštumoje toliau nuo
uosto su parašu — Todo pro pa-
tria (viskas tėvynei) prie įėjimo
virš vartų. Prieš jas gražus
ir erdvus sodelis, pasienyje —
prie mūro tvoros — pinijos, vi-
duje — oleadrai, žydintys gė-
lės; pačiame viduryje pamink-
las — Marina Nacional — vaiz-
duojas mirštantį jūrininką, pa-
siremų ant inkaro su pakelta
aukštyn ranka; viršuje ant ke-
turkampio aukšto stulpo — lan-
geliai į jūrą, vaizduoją švyturį...

Prekybos uosto krantinę pra-
džioje seno miesto su toli iški-
tu į jūrą molu, gale su švytu-
riu, rodančiu įvažiavimo laivam
kelį. Prie jos visa eilė sandė-
lių, krantų prekės sukrauti ir
laivams sustoti... Čia sustoja lai-
vai, palaikantieji nuolatinį pre-
kių ir keleivių susisiekimą tarp
Ispanijos miestų (Barcelonos,
Valencijos ir kitų) iš Algėsio,
Ibizos ir kitur, kaip dideli oke-
aniniai laivai priplaukti prie
krantinės, dėl nepakankamo gi-
lumo, negali, bet turi sustoti uo-
ste, netoli vartų ir išvežti ke-
leivius mažesniais laiveliais į
krantą. Tuo metu didelis kelei-
vių laivas — Arcadia — buvo
sustojęs uoste baseino viduje.

Idomėsnes miesto dalys, keliau-
ninko alimis žiūrėti, manau,
yra žvejų uostas, jūrų sporto
klubas, laivų taisyimo dirbtuvės
ir patys ilgasis molas, iškištas
toli į jūrą. Juo vakarais, ypa-
tingai saule leidžiantis, vyksta
pasivaikščiojimas ne tik sėdim-
tautių — keliauninkų, bet ir
vietinių ispanų. Iš jo atsido-
vaizdas į neužmatomos jūros be-

ribę su laiks nuo laiko artėjan-
čiu laivu vis didėjančių dūmų
stulpais, arba išplaukiančiu —
mažėjančiais. Vakaraus — stai-
ties, besileidžiančios raudonos
saulės išnykimas už vandens be-
rybės. O iš kitos pusės — iš-
siritęs šlaite Palmos miestas
su dominuojančia katedra vir-
šuje.

Ir kai pavakariais, nustojus
saulės kaitinti, švelnus jūros vė-
jelis lengvai pūsdamas, po die-
nos kaitros gaubia žmogų ir vi-
sa aplinka savo švelnute skrais-
te, tai sėdint tenai, ant betono
sūlo molo krašte, ir žiūrint į
bėmstančią jūrą, vis stiprė-
jančių šviesų miestą ir nykstan-
čius tamsumoje katedros bruo-
žus, pajunti tūmėt vaizdą, koki
galima pajauti ir pamatyti tik
šioje Mallorkos saloje.

Netoli nuo šio molo įrengta
jūros sporto klubo krantinė,
prie kurios stovi visa eilė ir vi-
sokių rūšių sportinių laivelų.
Kitoje pusėje arčiau senojo mie-
sto vidurio yra žvejų laivų kranti-
nė. Čia guli visa eilė vienas
prie kito — žvejų laivų motori-
nių, būrinų, labai senų ir nau-
jesnio tipo. Čia eina kruopštas,
nykus ir nepehingas darbas —
vienūr plaukiami laivai, su-
grįžę po žvejybos jūroje, kitur
taisomi žėgliai, lopomi tinklai,
bandomi motorai, verdamas val-
gis. Ir čia pat ant tos krantinės
vaikai bei senieji žvejai, tarp
laivų leidę meškeres laukia už-
sikabinant kokiam nors žuvytei.
Pripratimas!

Uosto gyvenimas eina ne tik
uosto įstaigose, įmonėse prie
krantinių, bet ankstoje gatvėse,
aikštėse ir minėtoje didžioje
alėjoje. Čia, kaip ir bendrai uos-
tuose, yra visa eilė restoranų,
barų, kavinių, pašilinksmimo
ir naktinių parengimų. Čia, be
tarptautinės virtuvės, galima
gauti tikrų ispaniškų valgių —
paella (šutinti ryžiai su žuvim
arba mėsa, krabais ir įvairiais
jūrų gyviais; (tai mėgiamas Mal-
lorkos patiekalas), įvairiausių
žuvų, krabų patiekalų, valsių,
vynų ir pamatyti nakties gyve-
nimo pašilinksmimą su ispa-
nų tautiniais šokiais.

Baigiant tenka parašyti apie
vieną iš svarbiausių Palmos
gyvenimo pramogų, ypačingai
keliauninkų, būtent — jūros
maudyklę. Kur toji Palmos
maudyklė ir kaip ji atrodo. Čia
pateiksiu vieną iš savo kelionės
dienyno išrašų.

Palma, 1958 m. rugpjūčio mėn.
28 diena

(Išrašas iš kelionės dienyno)
Palmos miesto paplūdimys
įtaisytas 2-3 km. už miesto, Ca-
lamayor vietovėje. Tai yra ne-
didelė jūros įlankėlė tarp uolų
apie 200 metrų ilgio ir apie 10
metrų pločio, smėlio ir vietomis
akmenuotu paviršiumi. Uola pa-
remta stačia mūro siena, kad
apsaugotų griuvimą ir išgautų
daugiau prie vandens sausos
vietos. Viršuje — trejetas vieš-
bučių keliauninkams su auto
garažu ir visais reikalingais au-
to važinėjimo įrengimais. Į
aukštini viešbutį eina iš abiejų
kalno pusių gražus akmenų lai-
piai, viršuje didoka aikštė su
gėlėmis, iš kurios atsido-
vaizdas į jūrą reginys.

Žemai, prie vandens, smėlio
(ir akmenų) sausoje juostoje
stovi dar trejetas barų su įvai-
riais gėrimais. Prie jų — nuo
saulės apsaugot pasiduręs iš la-
bai prastos (neobliuotų), gana
kreivų lentų ir stulpelių me-
džiagos, kurios žymiai sumaži-
na tos sausos juostos dydį.

Jūra šiekli eina gilyn ir po
kokių 60-70 metrų pasiekia žmo-
gaus ūgio gylį. Iš krašto dug-
nas kiek akmenuotas, gilyn —
grįnas, kietas smėlis. Priešpie-
čiais, apie pusę dvilikos, saulės
kaitroje, toje smėlio juostoje,
stovi dvi eilės, viena prie ki-
tos, atlošiamųjų kėdžių, kurio-
se drėpso ir kaitinasi saulėje
pusnuogiai vasarotojai. Čia pat

Chicagos Lietuvių Tarybos veikimas

Kur įvyks Vasario 16-sios
minėjimas?

Chicagos Lietuvių Tarybos
susirinkimas, įvyks Jaunimo
Centro patalpose, išklauses pra-
nešimų apie Tarybos šių metų
veiklą ir apie spalio 26 dieną
Lietuvių Auditorijoje įvyksią
Tarybos metinę visuotinę kon-
ferenciją, išrinko naują Chica-
gos Liet. Tarybos Valdybą:

Teisėjas Al Wells, pirminin-
kas; Dr. K. Drangelis, kun. Sta-
šys, W. Mankus ir T. Blinstru-
bas — vicepirmininkai; Euphro-
sine Mikuzienė, ekzek. sekreto-
rė; V. Mazioka, nutarimų sek-
retorius; P. Pakalka, finansų
sekret., ir p. Valonis, išdėninkas.
P. Repšys, p. Šimkus ir p. Kuzas
— išdo globėjai.

Plačiai aptarti Vasario 16 at-
žymėjimo reikalai. Per pasta-
ruosius keturis metų Vasario 16
minėjimai vykdavo Maria High
auditorijoje, dabar gi pranešta,
kad ta auditorija vasario 15 die-
ną esanti išnuomota kokiam
tai parengimui. Tai yra ta pati
diena, kurią buvo rengiamas
Vasario 16 atžymėjimas. Buvo
pasirūlymų Vasario 16 minėji-
mą surengti kur nors vidurmie-
styje (down town), kurioje nors
puošnioje vietoje, bet iš kitos
pusės reikšta prisibijojimų, ar
vidurmiestyje rengti minėjimas
pasiseks, nes ten viskas brangiai
kaštuoti, o lietuviškos publikos
vidurmiestis nevilioja. Vien au-
tomobilis ten pasistatyti atseitų
apie porą dolerių. Tad buvo pa-
siūlyta, vietoje pora dolerių mo-
kėti vien už automobilio pasta-
tymą, tuos pinigų paaukoti
Tarybai. Šis reikalas paliktas
spręsti Valdybai.

K. Čepukas

kita eilė tokių pat pusnuogių
vyrų ir moterų (senesnių ir jau-
nesnių) guli ant smėlio; guli
visur, kur tik yra kokia nors
laisva vietelė, — prie akmenų
sienelės, prie pat vandens, prie
baro ir net ant akmenų uolų,
kai nesuranda minkštesnės smė-
lio vietelės!

(Bus daugiau)

DOMICELĖ ZENKEVIČIUS
(pagal tėvus: Andriusotė)
1823 W. Wabansia Ave.

Mirė 1958 m. lapkričio 9 d.,
9:30 val. ryto, sulaukusi pusės
amž. Gimusi Lietuvoje, Iglau-
kos parapijoje.

Paliko nuliūdę: sesuo Seli-
kas ir jos šeima, gyv. Kanadoje,
o o. Jonas Balaika ir jo
šeima, gyv. Brooklyn, N. Y., ir
kiti giminės, draugai bei pažis-
tami.

Kūnas pašarvotas koplyčioje,
1850 No. Wood Street.

Penktadienį, lapkričio 14 d.,
9:00 valandą ryto bus lydimas
iš koplyčios į Sv. Mykolo para-
pijos bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus laidojama Svento
Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Domicelės Zenkevi-
čius giminės, draugai bei pažis-
tami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuviuose ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.

Nuliūdę lieka:
Pusbrolis, Sesuo ir Giminės.
Laidotuvių direktorius Petras
Bielionas. Tel.: LA 3-3572.

A. A. AGNĖS ZALIS
Zinoma vardu Agota Zalis, 85 metų.

Agota Zalis mirė 1958 m. spalio 31 d., išgyvenusi Ameri-
koje 44 metus, pas savo sūnų Edward A. Zalis, Scottville,
Mich. Jos vyras Jonas mirė 1954 m. Agota Zalis kilusi iš Lie-
tuvos, Raudėnų miestelio ir parapijos, šiaulių apskritys,
Kauno apygardos.

Liko didžiai nuliūdę: sūnus Edward A. ir marta Sofia;
3 anūkai: Edw. J., John A., Mrs. Shirley Batzlag Grand Ra-
pids, Michigan; anūkas ir dukterė Mrs. Wm. (Sofia) Avery,
Midland, Texas. Lietuvoje liko sesuo.

Vėlionė buvo pašarvota Barto and Son koplyčioje ir nuly-
dėta į sv. Petro ir Povilo bažnyčią, o vėliau palaidota Grand
Rapids, Mich., Washington Park Memorial kapinėse.

Nuliūdę: Sūnus, Dukterė ir kiti Giminės.

Antra indėnų vasara

Oro pranešėjas kalba, kad
temperatūra apie 12 laipsnių
aukščiau normalios, nusitęs
iki ateinančios savaitės pra-
džios, su apie 60 laipsnių dien-
nos metu ir 40 laipsnių nak-
timis. Šiek tiek lietaus numa-
toma apie penktadienį.

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU
PRANEŠIMAI

Chicagos Našlių ir Našliukų klubo
susirinkimas įvyks penktadienį, lap-
kričio 14 d., 7:30 val. vak., Venge-
liausko svet., 4500 So. Talman Ave.
Visi nariai, es dalyvaukite, nes tur-
sim išrinkti darbininkus dviem pa-
rengimams šokiams ir banketui.
—Valdyba.

ZOFIJA PAIEDA
(pagal tėvus Jančiauskaitė)
10751 So. Ridgeland Ave.,
Chicago Ridge, Ill.

Mirė 1958 metų lapkričio 11
dieną, 8:25 val. ryto, sulaukusi
pusės amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Latvijoje.
Amerikoj išgyveno 36 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Frank,
sūnus Victor ir marta, 2 anū-
kai: Genevieve ir Michael; gi-
minaičiai Frank Jakavičius, jo
žmona Aldona; Eleanor Toci,
jos vyras Hubert ir jų šeima;
Joseph Namikas ir jo šeima ir
kiti giminės, draugai bei pažis-
tami.

Priklausė Roseland Moterų
klubui ir LLD 79 kuopai.

Kūnas bus pašarvotas ketvir-
tadienį 1 val. po pietų Bukaus-
ko koplyčioje, 10821 So. Michi-
gan Ave.

Šeštadienį, lapkričio 15 d.,
9:45 valandą ryto bus lydimas
iš koplyčios į Lietuvių Tautinės
kapinės.

Visi a. a. Zofijos Paieda gi-
minės, draugai ir pažįstamieji
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuviuose ir suteikti jai pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Anūks ir Giminaičiai.
Laidotuvių direkt. Leonardas
Bukauskas. Tel.: CO 4-2228.

BRUNO T. PETKUS
gyveno 57 E. 136th St.
Riverdale, Ill.

Mirė 1958 m. lapkričio 11 d.,
6 val. ryto, sulaukęs 61 metų
amžiaus.
Gimęs Glen Ellen, Penn.

Paliko nuliūdę: žmona Leo-
nora, pagal tėvus Baumgartner,
2 sūnūs: Bernard, Lawrence ir
jų žmonos, 3 anūkai: Donna,
Darlene ir Debbie; brolis Vic-
tor, jo žmona Jennie ir jų šei-
mos ir kiti giminės, draugai bei
pažįstami.

Priklausė K of C Pinta Coun-
cil.

Kūnas pašarvotas Bukausko
koplyčioje, 10821 So. Michigan
Ave.

Pektadienį, lapkričio 14 d.,
8:45 valandą ryto bus lydimas
iš koplyčios į Sv. Marijos para-
pijos bažnyčią (Riverdale, Ill.),
o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Sv. Kazimiero ka-
pinėse.

Visi a. a. Bruno T. Petkus
giminės, draugai bei pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuviuose ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnūs ir Giminės.
Laidotuvių direkt. Leonardas
Bukauskas. Tel.: CO 4-2228.

LOVEIKIS
Telegrams I
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms,
Banketams, Laidotuviams,
Papuošimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

JOIN
SKYWATCH
CALL
CALL DEFENSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausią ir Didžiausią Laidojimo Įstaigą

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNŲS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse.

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLympic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

SOVIETŲ S-GOS KP NEPAFRASO XXI SUVAŽIAVIMO SUŠAUKIMO PRIEŽASTYS

Rašo J. G.

Tarybų Sąjungos KP centro komitetas plenumo posėdyje š. m. rugsėjo 5 d. nutarė sušaukti 1959 m. sausio 27 d. neeilinį TSKP CK ir TSRS min. tarybos XXI suvažiavimą. Dėl notvarkė "TSRS liaudies ūkio vystymo 1959-1965 metais kontroliniai skaičiai".

Kaip žinoma, dabar veikia šeštojo penkmečio (1956-1960 metais) numatytas įvykdyti planas, kurio kontroliniai skaičiai buvo patvirtinti TSKP XX suvažiavimo 1956 m. vasario mėn. Planą tuomet referavo TSRS ministerių tarybos p-ks Bulganas. Plano apipavidalinimas užsėję ir centro komitetas 1956 m. gruodžio mėn. padarė nutarimą, kuriame buvo pasakyta:

"1957 m. pirmame pusmetyje patiekti TSRS Aukščiausios tarybai tarybai peržiūrėti ir patvirtinti TSRS ūkio vystymosi šeštojo penkmečio planą" (Pravda) 1956 XII 25 d.).

Vienok šeštojo penkmečio planas neįgavo galutinio apipavidalinimo ir 1957 m. rugsėjo mėn. TSKP CK ir TSRS min. taryba padarė nutarimą paruošti liaudies ūkio vystymosi 1959-1965 metais "perspektyvinį planą". ("Pravda" 1957 IX 26 d.).

"Pravda" tokio plano reikalingumą apibūdino šitaip:

"Išeinant iš krašto turtingų išteklų rezervų... yra galimybė įsteigti naujas įmones ir naujus pramonės centrus, nenumatytus šeštojo penkmečio plano direktyvomis. Aišku, kad per šeštojo penkmečio likusius tris metus negalima įvykdyti tokių didelių statybų. Tokie darbai pareikalaus nemažiau 5-7 metų". ("Pravda" 1957.IX.27 d.).

Kas tikrėnybėje įvyko?

Dėl ko TSKP suvažiavimo direktyvos faktiškai buvo pakeistos centro komiteto ir ministerių tarybos paprastu nutarimu?

Sunkiosios pramonės kai kurių rūšių produkcijos padidėjimas šeštame penkmečio plane ir faktinis plano įvykdymas atrodė taip:

Produkcija:	Numat. plane 1956 m.	Įvykd. planas 1957 m.	Num. pl. 1958 m.	Įvykd. pl. 1959 m.	Num. pl. 1960 m.	Numatyta:
Špyžas (mil. t.)	3,9	2,5	3,9	1,2	3,9	3,9
Plienas ..	4,6	3,3	4,6	2,4	4,6	4,6
Valc. geležis ..	3,6	2,5	3,6	2,4	3,6	3,6
Anglis ..	40,6	28,0	40,6	16,8	40,6	40,6
Elektra (kwh)	30,6	21,9	30,6	17,5	30,6	30,6

Tokių būdų svarbiųjų rūšių sunkiosios pramonės produkcijos didinimo planas neįvykdytas.

Planai pasirodė neįvykdomi

Sovietų vadovybė per vienerius (1956) šito plano veikimo metus jau 1957 m. rudenį aiškiai įsitikino, kad visas penkmečio planas atsidūrė neįvykdomo pavojuje. Tokia padėtis pakėst partijos centro komitetas jau vien propagandos sumetimais nerado galima ir nutarė pakeisti jį nauju septynmečiu planu.

Atskiras ūkio sritis tikrinant, tenka konstatuoti ypač blogą padėtį statyboje. Pav. didelis naftos perdirbimo fabrikas Novo Gernovski statomas nuo 1951 metų. Turėjo pradėti veikti dalinai 1957 metais, tačiau "praėjo 7 metai, o neįvykdyta net ketvirtadalis darbų. Dar reikia 8 metų užbaigti darbus". Ivanove jau 6-7 metai statomi mašinų statybos fabrikai. "Š. m. sausio mėn. 1 d. šių objektų sąskaitinės vertės panaudota tik apie 30%" ("Pravda" 1958.VIII.28). Tai nevieninteliai pavyzdžiai.

Dar blogiau su energetikos reikalais. Elektros energijos gamybos padidėjimo tempai laikosi netoli 50% ir vietoje planuoto metinio padidėjimo šeštame penkmenyje 30,6 milijardų kwh 1957 metais įvykdyta 17,5.

Ryšių su tuo, o taipogi strateginiais sumetimais, labai galingų hidroelektrinių stočių statyba randama nerentabili ir keičiama pigesne ir dukart greitesne šiluminė elektrinių statyba. ("Pravda" 1958.VIII.11 ir 12 d.).

Liaudies ūkio tarybos apvylė?

Tarp kitko, jau daromos išvados, kad pramonės valdymo pertvarkymo eigoje įsteigtos sritinės liaudies ūkio tarybos bendrajai tautos ūkiui padarė nemažai žalos.

Nors sovietų vadovybė vis dar tvirtina priešingai, bet faktai rodo ką kita.

Daug ūkio tarybų pasijautė savistoviais savo srities ūkiško gyvenimo tvarkytojais. Ūkio tarybos, jų vadovybės, faktinai pradėjo nutolti nuo sunkiosios pramonės pirmavimo principo. Visasąjunginės reikšmės pramonei leistus kreditus pradėjo išleisti vietos reikalams, savo krašto, rajono, respublikos pagerinimams, "neteisiems" darbų atlyginimams pakelti, gyvenamųjų namų statybai ir t. t. Pradėta nepildyti visasąjunginės reikšmės įsipareigojimų kitų sričių ūkio taryboms. Pavyzdžiui iš Karagandos ūkio tarybos" 24,6 milij. rublių, skirtų sunkiosios pramonės kapitalinei investicijai, buvo panaudoti cirko, dramos teatro, poilsio namų, sanitarijos ir kitoms neplanuotoms statyboms. Karagandos ūkio taryba savavaliai į 1958 metų statybas: kalnų technikumui, dviejų mokyklų baseinų ir kitų kultūrinių objektų statybą 12,5 milij. rublių sumai". "Kuibyševio ūkio taryba iš skirtų kreditų sunkiajai pramonei 11 milij. rb. panaudojo gyvenamųjų namų statybai". ("Partijna Zizn" Nr. 15, 1958 m. rugp. mėn.).

Tautinio separatizmo reiškiniai

Kai kuriose respublikose panašūs reiškiniai įgavo tautinį

antspalvį. "Tautinio ribotumo pasireiškimų įvyksta atskiruose rajonuose, neįspindant apsiimtų pristatymų kitiems rajonams, būna atskirų darbuotojų bandymai išgauti daugiau kreditų savo vietai valstybės visumos sąskaiton". ("Komunist", nr. 11, 1958 rugp. mėn.).

Kiek panašūs reiškiniai įgavo masinį pobūdį, galima spręsti iš TSRS Aukšč. tarybos prezidento 1958 m. balandžio mėn. 24 d. potvarkio "apie atsakomybę už plano sužlugdymą ir pristatymų neįspindymą" (TSRS Aukšč. t. žinios, nr. 9, 1958 m.).

1958 m. rugpjūčio mėn. pradžioje KP CK atliko ūkio tarybų veikimo patikrinimą ir padarė nutarimą, kuriame pasakyta, kad "panašūs valstybinės disciplinos pažeidimai, jeigu jie nebus laiku griežtai užkirsti, gali dezorganizuoti mūsų planinę socialistinę ekonomiką ir padaryti tautos ūkiui žalos".

Spaudos pranešimai liudija, kad vis dažniau ir dažniau net partinės vadovybės veikia savo respublikos, ar srities, ar miesto ar apylinkės interesuose, pažeigiant centro įsakymus.

"Reikalai eina iki to, kad įvairių laipsnių partiniai komitetai eilėje atvejų patys vertė ūkiškus vadovus vykdyti neužplanuotus darbus, vietos interesams pataikaujant". (Pravda 1958 VIII d.).

Ne geriau ir žemės ūkyje

Nuolatinė žemės ūkio krizė privertė sovietų vadovybę atsisukti nuo kai kurių įsigyvenusių tarybinės sistemos žemės ūkio tvarkymo principų. Tarybinė vadovybė nuėjo visos eilės nuolaidų keliu. 1) Likviduotos mašinų traktorių stotys ir žemės ūkio technika perduota kolūkiečiams. 2) Kolūkiai paliepusuoti nuo privalomų valstybei prievolių pristatymo natūra. 3) Valstybės superkamiems žemės ūkio produktams pakeltos kainos. 4) Asmeniniai sodybiniai kolūkiečių sklypai paliepusuoti nuo prievolių ir teoretiskai įteisinti iki galutinio komunistinės bendruomenės įkūrimo. Vienok ir minėtos reformos neišsprendžia pilnumoje žemės ūkio problemų. Nežiūrint į tai, kad šiais metais derlius neblogas, kartu su propagandiniais pasigyrimo pranešimais sovietų spaudoj prasišverbia rimtas susirūpinimas dėl derliaus nuėmimo ir valstybinių pristatymų eigos. ("Pravda" 1958 IX 6 d., "Partijnaja Zizn", nr. 16, 1958).

Nuodoma, kad pertvarkant mašinų traktorių stotis, įgudusio techninio personalo dalis, pasinaudojus patogia proga, pasišalino iš ypatingai sunkių darbo sąlygų. Trūkstant mechaninio personalo, daug kur derliaus nuėmimo metu žemės ūkio mašinos pasirodė tik dalinai sutvarkytos. Be to, ne mažai kolūkių iš viso atsisakė įsigyti mašinas ("Pravda" 1958 VIII 29). Vietomis kolūkiečiai ir tarybinių ūkių darbininkai parodė "didelį menkiškumą ir nerūpestingumą". Pavyzdžiui kai kuriuose Altajo tarybiniuose ūkiuose grūdų pasėlius nukirto pašarui. ("Pravda", 1958 VIII 13 d.).

Nežiūrint šių visų Sovietų Sąjungos ūkyje pastebėtų trūkumų ir nesklaidumų, visa ta-

rybinė spauda, skirtuose XXI suvažiavimui pasisakymuose, skelbia negirdėtus, neapsakomus pasisekimus tarybiniam liaudies ūkyje.

"Pravdos" (1958 IX 10) dviejuose puslapiuose atvaizduoti kai kurie duomenys iš ruošiamo Centralinės statistikos valdybos rinkinio "TSRS skaičiuose". Gudriai parinktais ir sugrupuotais skaičiais sovietų vadovybė nori parodyti paskutinio trimėčio sovietų tautos ūkio didžiulius pasisekimus.

Arčiau susipažinus su skaičiais, įsitikinama, kad maitinimo produktų gamyba tose lentelėse parodyta tik cukrui, konditrijos gaminimams, augaliniams riebalams ir konservams.

Jei senieji planai būtų įvykdomi, nereiktų naujų

Atrodo, kad toks sovietų spaudoje vaizduojamas liaudies ūkio "pasisekimas" nesiriša su būtinumu šaukti nepaprastą partijos suvažiavimą, kad patvirtintų naujus planus. Jeigu tikrai tarybinio ūkio pasisekimas tokie dideli, tai kuriems galams reikia atnešti dar neįvykdyto penkmečio planą, kam ruošti naujus planus ir šaukti jam priimti nepaprastą suvažiavimą? Rodos būtų buvę teisingiau ir logiškiau, užbaigus šeštąjį penkmetį, eiliniame XXI suvažiavime 1960 metais patvirtinti naująjį septyntąjį penkmečio planą.

Delegatų "atranka"

Tenka paminėti taip pat XXI suvažiavimo atstovavimo būdus. XVIII suvažiavime dalyvavo 2035 delegatai, XIX suvažiavime (Tęsinys 5-me psl.)

SKOLINKIŠ
STANDARD

UŽ
ŽEMESNĮ NUOŠIMTĮ

TAUPLYK PAS

STANDARD—

Stipriausioji Chicagos Bendrovė

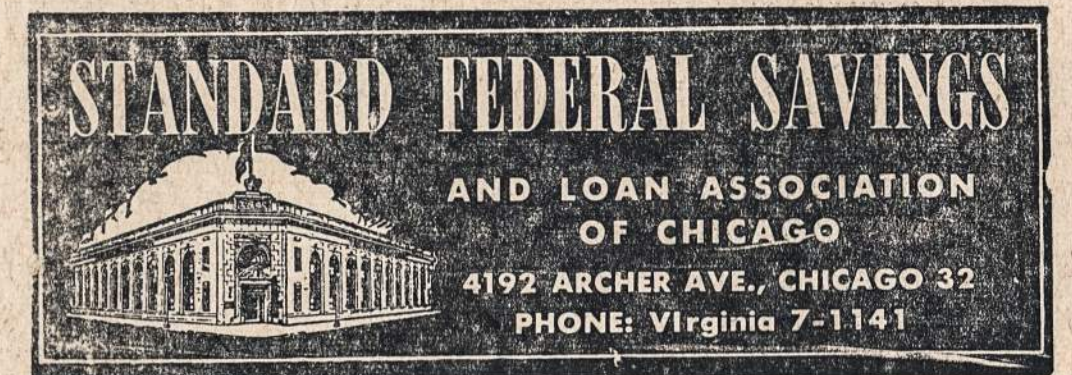
Turtas \$60,000,000.00

Atsargos Fondas 5,700,000.00

Chartered and Supervised by the
U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

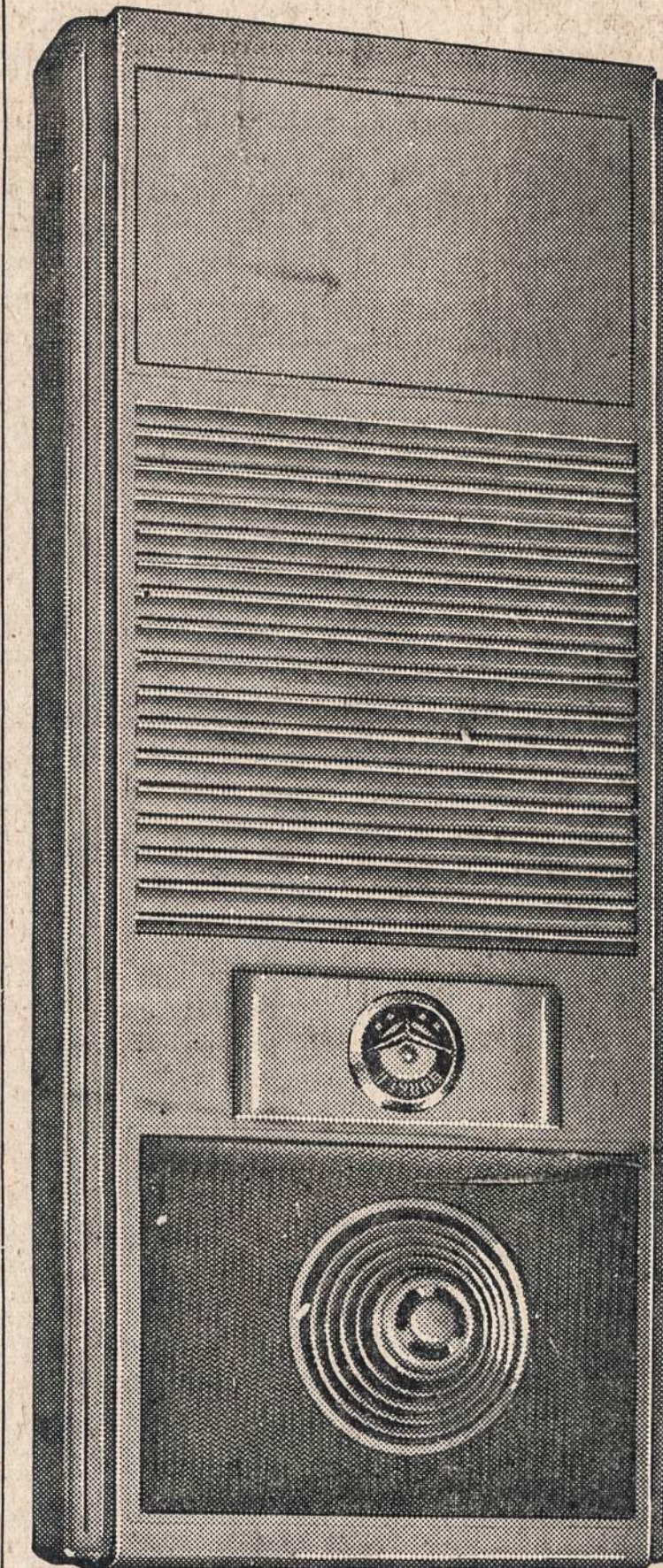

"LA" "DO" Kasdien, Išeikant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadienis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadienis visai neatidroma.

Quaker

DECORATOR "COOL CABINET"
VENTED GAS WALL HEATER

... Requires No Floor Space ... Creates No Unlivable Zone!

MODEL WCVA-408
40,000 BTU.

2-Way, 20 Year Guarantee

COURTEOUS SALESMEN TO SERVE YOU

CORNELL STOVE AND SUPPLY CO.

1904 West 51 St.

Call HEmlock 4-2541

For FREE information

The greatest development in gas heaters in the past 25 years... this new gas wall heater makes all other heaters old-fashioned.

Simple, easy to install, the Quaker Wall Heater hangs on the wall like a picture... requires no floor space. Cabinets are extra cool... extra safe... can be repainted to blend with any room color decor.

REQUIRES NO FLOOR SPACE

There is no need to re-arrange your furniture when you install a Quaker "Cool Cabinet" Wall Heater. See how an ordinary heater takes up floor space and creates an unlivable zone. The "Cool Cabinet" Wall Heater lets you use all the space in the room.

STANLEY FURNITURE
7026 So. Western Ave. PProspect 6-2254

35%-50% nuolaida nuo moderniausių baldų.
Turime \$20,000 vertės naujų baldų, kuriuos
nutarėm skubiai parduoti su nepaprastai
didelėmis nuolaidomis.

Užsėkite ir įsitikinsite, kad kitų tokių naujų baldų bargeno Chicagoje niekur nerasite. Išpardavimas eis 4 dienas: lapkričio 13, 14, 15 ir 17 dienomis. Tikisi su Jumis pasimatyti ir moderniškiausius baldus jums parodyti.

Stan C. Tranas ir Antanas Peškys.

\$500 iki \$1,500 nuolaidos naujiems 1958 m. automobiliams
1958 Chrysler - Plymouth - Imperial

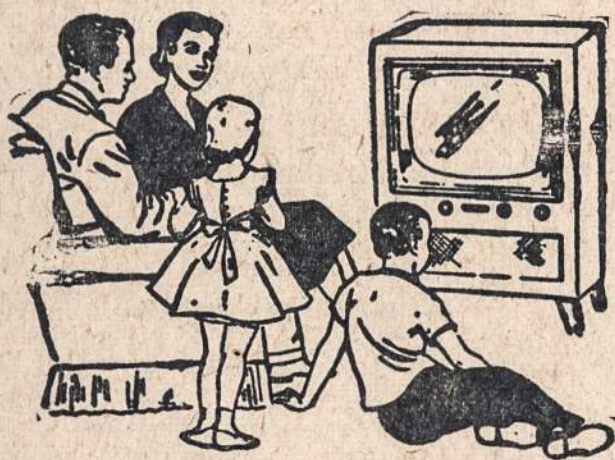
Daugybė gerų visų išdirbysčių vartotų automobilių.
Galima nupirkti be pinigų išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

U WILL LIKE US
CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL
SALES and SERVICE

4030 Archer Avenue Chicago, Illinois
Lietuvių didžiausia ir patikimiausia automobilių prekyba.

Taupykite savo šeimos saugumui

Mūsų apdraustos taupymo sąskaitos sudaro idealias atsargas šeimai aprūpinti. Tų sąskaitų doleris visada vertas šimto centų, jos nesvyruoja, neprazūva, joms negresia pavojus, iš jų gaunamas didesnis už vidutinį pelnas. GALITE čia atidaryti sąskaitą bet kuria Jums tinkama suma.

Indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Telefonas: HAYmarket 1-2028

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1729 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-4108.
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.

7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje
metams \$13.00
pusi metų 7.00
tris mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitoje JAV vietoje ir Kanadoje
metams \$11.00
pusi metų 6.00
tris mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsieniuose
metams \$14.00
pusi metų 7.00
vienam mėn. 1.50

Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.

Pingus reikia slusti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12-tos.

Naujas keblumas — dėl Berlyno

Kremlius reikalauja, kad Jungtinės Valstybės, D. Britanija ir Prancūzija atsiimtų savo garnizonus ir savo karines administracijas iš vakarinio Berlyno, žadėdamas, kad pasitrauks iš rytinio Berlyno Sovietų Sąjungos komisarų su savo kareiviais. Čiuščevs sako, kad Berlynas turės būti "išlaisvintas" iš svetimų okupacinių armijų ir virsti Vokietijos sostine.

Kadangi Berlyną supa iš visų pusių komunistų valdoma teritorija, o Vakarų demokratijos neturi net užtikrinto sauso kelio į Berlyną įvažiuoti, tai aišku, kad vakariečiams pasitraukus iš to miesto, jį pasidarytų komunistinės Rytų Vokietijos sostine!

Maskvos reikalavimą, žinoma, remia Rytų Vokietijos komunistų režimas. Todėl atrodo, kad dėl Berlyno prasideda naujas rimtas konfliktas. Komunistai, gal būt, vėl mėgins užblokuoti Vakarų susisiekimą su Berlynu, kaip kad jie darė anamet, kada JAV ir Britanija tegalėjo pristatyti maistą ir kūrą berlyniečiams tik orlaiviais. Tačiau rusai ir jų pakalikai rytinėje Vokietijoje gali šį kartą trukdyti vakariečiams ir "oro tilto" sudarymą tarp Berlyno ir laisvosios vokiečių teritorijos.

Washingtonas atsakė, kad JAV nepriims Kremliaus reikalavimo ir, jei reikės, gins jėga vakarinį Berlyną ir esančias tenai savo įgulas. Tą pat pareiškė ir britai.

Šis naujas susikirtimas tarp Sovietų Rusijos ir Vakarų demokratijų padarys daug keblumų ypač Amerikai. Nėra abejonės, kad Kremlius kaip tik to ir geidžia.

Berlyno "išlaisvinimo" planas buvo sugalvotas, kai paaiškėjo, kad komunistinė Kinija nepajėgia išvyti Chiang Kai-sheko iš Quemoy ir Matsu salų. O šitų salų bombardavimas prasidėjo po to, kai Maskva pamatė, kad jos sukurstytos Viduriniuose Rytuose revoliucijos neina taip, kaip norėjo Maskva.

Kremlius stengiasi visą laiką daryti keblumus Vakarams, pradėdamas agresijos akciją tai vienoje pasaulio srityje, tai kitoje. Kai vienoje vietoje jam nepasiseka, jį saisi pradeda puolimą kitoje, paskui trečioje, ir t. t. Ir kiekvieną kartą tie jo puolimai yra užmaskuoti: kiekvieną kartą Kremlius panaudoja, kaip agresijos įrankį, tą arba kitą savo satelitą arba tam reikalui užangazuotą "sąjungininką" (pvz. Nasserį Artimuose Rytuose).

Po Irako, Libano ir Jordano — Quemoy ir Matsu salos; po Quemoy ir Matsu — Berlynas. Pasauliui niekada neduodama nurimti.

Tokios nepasiliaujančios agresijos akivaizdoje, Vaka-

Apžvalga

SPRENDŽIA PAGAL SAVE

"Naujienuose" buvo išspausdintas vieno neseniai atvykusio į Vakarų Vokietiją asmens laiškas, adresuotas čekagiečiui, kurio brolis gyvena Lietuvoje. Laiške aprašoma vargingas žmonių gyvenimas sovietų "trojuje", pasakojama apie padėti kolchozuose, apie asmenis, išvežtus į Sibirą, ir apie sugrįžusius Lietuvon, ir t. t.

Bet A. Bimba sako "Laisvėje", kad visa tai "šmeižtas" ir, kad tas čekagiečio brolis esąs Chicagoje, — vadinasi, kad laiškas sufalsifikuotas.

Matyt, Bimba sprendžia pagal save: ką pats daro, tai kitiems prikašioja.

Laišką, kuris buvo paskelbtas "Naujienuose", mes skaityme ir patėmė pašto ženklelių ir antspaudą ant voko, parodančius, iš kur jisai atėjo.

VIENO BALSO DAUGUMA

Idaho valstybės vienoje apygardoje, rinkimus nulėmė 1 balsas. Republikonų kandidatas ir valstybės legislatorius George W. Howell gavo 1,108 balsų, prieš demokratą Edward W. Corbett 1,107 balsus.

Tad klysta tie, kurie neina balsuoti, sakydami, kad "mano balsas nieko nereiškia".

GYVYBĖ KITOSE PLANETOSE

Chemijos profesorius, Kalifornijos universiteto Dr. Melvin Calvin mano, kad augmenys ir gyvuliai, panašūs į tuos, kurie gyvena mūsų žemėje, yra milijonuose kitų planetų.

Kalbėdamas Washingtono universiteto iškilnėse, Seattle mieste, Dr. Calvin, paminėjo, kad, astronomijos prof. Dr. Harlow Shapley apskaičiavimu, žinomoje mums visatoje yra apie 100,000,000 planetų, kurios prasidėjo panašiu būdu, ir panašiose sąlygose, kaip mūsų žemė, t. y. kad jos yra maždaug tokia pat atstumu nuo savo saulės (energijos šaltinio), kaip žemė nuo mūsų saulės, ir turi maždaug tokią pat atmosferą.

Be to, tos planetos yra maždaug tokio pat amžiaus, kaip mūsų žemė, atseit — kokių 5 milijonų metų. Tad jose turi būti išsivysčiusi ir panašių formų gyvybė.

Augščiausia mums žinoma gyvybės forma yra žmogus. Bet žmogus ant mūsų žemės paviršiaus atsirado tik prieš koki milijoną metų; tai reiškia, kad žmogaus egzistavimo laikas sudaro tik mažą žemės amžiaus dalelę. Prieš tai buvo žemesnių rūšių gyvybė.

Dr. Calvin prileidžia, kad, kai kuriose planetose gyvybė gali būti visai kitokių formų ir kitokios prigimties, negu mūsų žemėje.

ry demokratijos tegalės atsilaikyti, tik eidamos išvien ir griežtai nusistatčiusios neužleisti priešui nė vienos pėdos laisvos žemės!

SPAUDOS PABIROS

(Tęsinys)

O mes, Bostono Dramos Sambūris, nešamės laisvosios Amerikos meksfaltuotais keblais. Ir tai atstumas ryškiai jaučiamas; nors autobusas kas 4-5 valandos sustoja pakelės stotyse, kuriose mes išgeriame kavos puoduką ar po stiklinę gaivinančios sunkos. Į Sibirą tremiamieji mūsų broliai ne paprasto vandens neturėjo. Ir tai dar dvigubai ar trigubai įlgesnėje kelionėje...

Autobuse, kuriame telpa per 40 gyvų būtybių, nesame visos dramos sambūrio pajėgos. Iškylieji, vadai, renkasi į Chicago iš kitų pusių: neturįs scenos mene konkurento Henrikas Kacinskas skrenda lėktuvu iš Washingtono, dramaturgas, ir kai kuriose vietose vaidyboje maža kuo atsiliekas nuo Kačinsko Antanas Škėma taip pat lėktuvu pakyla iš New Yorko, pjesės Vincas Kudirka režisierius Ipolitas Tvirbutas iš Hartfordo, Connecticuto teito; muzikas - smuikininkas Herkulis Strolia iš Bostono. Jiems pažemiais slankioti neleidžia vienokios ar kitokios priežastys, užtat jie narstosi Chicago link padangėmis. Tuo tarpu pagrindinės jėgos (tik skaičiumi), rizikanto Antano Gustaičio tempiamos, susibūrę Greyhound kompanijos keleiviniai me nuo savo saulės (energijos šaltinio), kaip žemė nuo mūsų saulės, ir turi maždaug tokią pat atmosferą.

Be to, tos planetos yra maždaug tokio pat amžiaus, kaip mūsų žemė, atseit — kokių 5 milijonų metų. Tad jose turi būti išsivysčiusi ir panašių formų gyvybė.

Augščiausia mums žinoma gyvybės forma yra žmogus. Bet žmogus ant mūsų žemės paviršiaus atsirado tik prieš koki milijoną metų; tai reiškia, kad žmogaus egzistavimo laikas sudaro tik mažą žemės amžiaus dalelę. Prieš tai buvo žemesnių rūšių gyvybė.

Dr. Calvin prileidžia, kad, kai kuriose planetose gyvybė gali būti visai kitokių formų ir kitokios prigimties, negu mūsų žemėje.

me autobuse. Užimti Chicago! Drešk, Chicago — mes atvykstame! (Kaip dainoje: "California, here I come..."). Antanas Gustaitis naudoja Hitlerio taktiką: jei iš 100% yra tik 1% galimybės laimėti, — pulk!.. Ir Gustaitis, rizikuodamas arti 3000 dol. išlaidų, pats ne supelyjusio cento atsargų neturėdamas, su arti 50 asmenų sambūriu braunasi į Chicago. O kas mums? Juk jis už viską atsakys. Argi mums ir kitiems svarbu, jeigu jis turės parduoti sūnų ir net nuosavą žmoną? Tuo labiau, kad jo žmona, kaip Joana d'Arc dėl Prancūzijos už scenos meną viską gali paaukoti...

Sugrūdę autobuso apatinėje daly įtaisytos "nišose" savo lagaminus, dėžes-dėžes ir kitokių reikmenėlių, pačiame autobuse įsitaisome kaip kam patinka. Žinoma, koks ten gali būti įsitaisymas, jei praėjimas siaurutėlis — vos vos dviem prasiplėksti, o iš abiejų to tako pusių tėra eilės sėdynių, kuriose tik poromis tegalima sėdėti ir, atpalaidavus nugarą atramas, šiek tiek atsišlėsti ir pusiau ištiesti kojas. Nelabai didelioje atstumoje gan patogus važiavimas, tačiau parą ir dar su magaryčiomis tokiuose patogumuose tūnoti malonumas neperdidžiausias: nutirpsta kojos, o nugaroje, inkstų sektoriuje, imi jausti kažkokio nežinomo mediciniško įtaiso baksnojimais.

Iš Bostono autobusus pasijudina 20 minučių vėliau numatyto termino. Mat, vienas aktorius, paryčiais grįžęs iš darbo, nuvirto snūdulio ir... pramigo. Tačiau viskas baigiasi geruoju, kai prasnėdėlis, pasisamdęs taxi, pasiveja per So. Bostoną link Chicago riedant trupės autobusą. Ir dabar, visi palengvėjusiomis širdimis, pasineria į kelioninį gyvenimą.

Ukanotas ir debesimis apniūkęs spalio 24 d. rytas teikia vis įvairesnius ir žavesnius vaizdus: kalvotos ir kalnuotos vietovės pasipuošusios tai trašensiais, tai skurdėsiais miškais. O tų miškų rudenis spalvingumas neapsakomas. Žiūrėk, ir gėrėkis kūlėnų-gamtos meniniais vaizdais! Tuos neapsakomai gražius dailės paveikslus ryšame akimis, iki tos ima jausti nuovargį. Gal būt, niekur

pasaulyje nėra tokio rudens spalvų įvairumo, kaip Amerikos rytinių steitų sektoriuose?!

Aleksandra Gustaitienė randa ir to įvairumo priežastį: "Mat, rudens gamta tai kaip senstanti moteris: kuo senesnė, tuo daugiau dažu sau ant veido kraują"; mano partneris Pranas Averka, šių metų spalio 23 d. atšventęs 30 metų į šį kraštą atvykimo sukaktį, susirūpinęs ne tiek rudėjančios gamtos įvairumu, kiek būsimu pasirodymu Chicagoj. Jam galvą kvaršina rūpestis. O kiek gi žiūrovų susirinks į mūsų vaidinimus? Gal bus pustuštė salė? Ką darysime? Jis labai dievotas ir remiasi šventuoju raštu: antai, Kristus yra davęs gražų palyginimą apie žmogų, kuris paruošė puikią puotą kilmingiems svečiams, bet iš jų nė vienas į tą puotą neatvyko. Tada tas ruošėjas įsakė savo tarnams eiti į gatvę ir sukviešti į paruoštą puotą visus varginiausius. Taip ir mes, girdi, padarysime. O Chicagoje tokių, kurie gatvėmis be tikslo vaikštinėja, ir kuriems labai patiktų puikiose, šiltose patalpose kelias valandas pasėdėti, atsiras pakankamai. Žiūrovų problema labai paprastai išspręsta ir autobusas visu leistių (60 mylių į valandą) greičiu neria tolyn.

Vis nauji miestų, miestelių ir neapgyventų vietovių vaizdai likti užpakalyje, o ten, tolimoje vėl nauji išgyvenimai mojuoja. Važiuojant per New Yorko steitą, sutinki senutės Europos miestų pavadinimus: Troy, Amsterdam, Verona, Rome, istorinius Waterlo, Syracuse ir kt. Poetas Stasys Santyvaras, pasitelkęs atitinkamą auditoriją, aiškina jai Syrakūzų, to senovės Graikijos miesto, istoriją ir tame mieste gyvenusio mokslininko Archimedo atrastųjų dešnių (lyginamasis svoris) reikšmę ir svarbą šių dienų žmonijos gyvenime. Tuo tarpu Antanas Vilėniškis, kaip jaunavedžiui ir priitinka, visą laiką lošia su žmona kortomis ir visada jai pralaimi. Tikras džentelmenas! Norvaisaitė su šmaite, iš kažin kur susigriebė vokišką žurnalą, studijuoja mokslinį traktatą: "Moterys Musolinio gyvenime"; o Irena Nikolskytė išgilinusi į vaidybos meno rankvedį. Mažasis Andriukas — Karosas be paliovos čirškina pakaitomis tai smulkią, tai armoškę — Vytautui

Stroliai obojum akompanuojant.

Tik A. Gustaitis, iki iš Bostono išvažiavimo paskutinės minutės lakstęs įvairiausiais gastrolių reikalais, o praeitą naktį tik vidurnaktį baigęs darbą cukraus fabrike, keistai susirangęs ankštoje sėdynėje miega, net pro lūpas nutysusios seilės nebejausdamas. Miegok saldžiai, Antanai, nes prieš tavo akis dar kalnai įvairiausių pareigų ir scenos bei dekoracijų tvarkymo darbų... Ponia Mongirdienė, vaikščiodama siaurute praėjimu, vaišina pakeleivius rūkytu sūriu. Ir ko tiktai šių laikų žmonės nesuįsivalvoja! Net sūrius rūkyti išmoko...

Begrauziant rūkytą sūrį ir artėjant prie Buffalo miesto, stūksančio netoliese Niagaros krioklio, Kanados pasienyje, apninka tolimos jaunystės prisiminimai ir skaitytos knygos apie Amerikos indėnus: Main Reid'o Skalpų Medžiotojai, Sauliai Meksikoje, Karo Takas, Baltaveidis Vadas; Fenimoro Cooperio Paskutinis Mohikanas, Medžiotojas, Prerija ir daugybė kitų. O kiek tada, tų romanų prisiskaičius, būta svajonių ir troškimų atvykti į Ameriką ir klajoti po ją beieškančią nuotykių, kaip Henris Haleras Main Reid'o romanuose. Taigi, nę į galvą neateidavo mintis, kokią tikrųjų Amerikos gyventojų indėnų tragediją vaizduojama tuose romanuose. Šiandien tie nariseji indėnai, suvaryti į skurdžius rezervatus, tik svajonėse, tur būti, teprisimena buvusių savo protėvių didvyris, atsiras pakankamai. Žiūrovų problema labai paprastai išspręsta ir autobusas visu leistių (60 mylių į valandą) greičiu neria tolyn.

Palei Erie ežerą pratiestu keliu "peržingsniau" New York steitą, užkliudom Pennsylvania steito kampą ir, atsiduriame Ohio teritorijoje, Clevelande pakeitę vairuotoją, iš Ohio per Indiana steitą lygiais prerijų laukais nešamės Illinois steito kryptimi, o čia jau ir siekiamoji Chicago, išsitiesusi Michigan ežero, pakrantėje.

(Pabaiga).

KSAVERAS KAUNAS

VARDAN TOS LIETUVOS

II dalis

VINCO KUDIRKOS DARBAI

44.

Tačiau apsakymuose yra vietų, kur rašytojas apibendrinamas ydas, vogimą ir girtaviną priskiria rusų tautai arba apgaule ir sukčiavimą — žydams ir panašiai. Visa tai suplakdamas jis nukrypsta į sovinizmą, nes vienos klasės ydas primeta visai tautai. Galimas daiktas, kad rašytojas savo aplinkumoj daugiausiai ir sutikdavo tokių atskiros tautos žmonių: rusai, su kuriais jam tekdavo dažniausiai susidurti, ir buvo daugiausiai vagys ir caro girtuokliai valdininkai, o žydų vertėvių rankose tuo metu beveik išimtinai kaupėsi visas pramoninės kapitalas (malūnai, smuklės ir t. t.) prekyba, kurių pagalba jie išnaudojo bet kurios tautos liaudį, jų tarpe ir lietuvių.

Padėka autoriui, kad jį taip humaniškai paaikšina šį mažą Kudirkos nukrypimą nuo idealistinės platformos, bet tuo pačiu norisi užduoti mažą, gal nekuklų klausimą: kiek buvo ir kiek dabar yra rusų tautoje tų tikrųjų rusų, kurie pripažino ir dabar pripažinti nepriklausomą lietuvių tautą, gyvenimą, kurie atsisakytų pacios didžiausios vagystės — tautos laisvės išplėtimo?

... Kuriant konkretų teigiamąjį idealą, tai yra įkūnijant jį gyvu personažu,

jų santykių ir troškimų pavidalų, ypač tingai reikšmingas yra pažangios rašytojo pasaulėžiūros vaidmuo. Be jos, nė vienu atveju, teisingai vaizduodami ir realistiškai perteikdami gyvenimo tikrovę, rašytojai nesugebėjo sukurti tikrinamų teigiamų žmonių. Gana nepavykusi idejinė ir meninė bandyma randame V. Kudirkos kūryboje, kai jis mėgina prieš menkystę pastatyti teigiamą personažą — apsišvietusį intelektualą Svarūną (apsakymas "Viršinininkai"). Visame Svarūno ir jo veiklos parvaizdame jaučiamas rašytojo ideologijos ribotumas.

Autorė ir mes, paskaite jaučiame, kad Svarūnas ieško tik administracinių reformų. Atsakant, galima paaikškinti, kad V. Kudirka buvo tikras realistas ir visus savo personazus ėmė tik iš gyvenimo. Tas Svarūnas, jau minėjau, buvo gyvens asmuo slavikietis Markuza, geras patriotas, bet greitai pasimiręs po to, kai suėjo į konfliktą su "viršinininkais". Taigi, ar vertėjo Kudirkai — realistui ir kovotojui sukrauti savo idealus į šį personažą? Kudirka tikrai žinojo laisvos tautos idealą, ką matome iš jo darbų ir dar daugiau iš klasiškų vertimų apie tautų laisvės kovotojus. Jis negalėjo to įlieti į Markuzos kraują, nenusižengdamas tikrovės tiesai — Markuza buvo geras lietuvis, geras žmogus ir su tokiomis savo savybėmis dar reta asmenybė lietuvių visuomenėje. Kas kita, jei Kudirka būtų mėgins savo asmenybę literatūriškai išreikšti. Ji turėjo visus laisvės kovotojo elementus. Deja,

jis savo asmenybės niekad net nemėgino iškišti ne tik literatūrinuose kūriniuose, bet ir publicistikoje, tuo įrodydamas gilų demokratiškumą.

Baigiant I. Kostkevičiūtės pasisakymus apie V. Kudirką, tenka pacituoti apie mūsų visų labai branginamą jo kūrinį:

Tik "Lietuvos tilto atsiminimų" (1896) apsakyme stipriausiai pravesta liudies tema (*gal tiksliau lietuvių tautos?* — K.K.); jį sprendžia alegoriškai, ir drauge tiesiog vaizduojant liudies skurdžios būties paveikslus. Tai vienas originaliausių V. Kudirkos apsakymų, kurio poetikoje gausu įvairiausių meninių priemonių: pašaipa, sarkazmas, anekdotas persipina su lyrizmu, nuosirdžių liūdesiu arba pakiliu optimizmu.

Lietuvos tilto apsakyme — visos lietuvių liudies alegorija, o jo istorija — alegorinis lietuvių liudies kelias, pasakojimas apie jos pavergimą ir išnaudojimą. Tačiau po alegorinių vaizdų slepiasi gilūs tikroviški turinys. V. Kudirkos alegorija amžininkams buvo aiški ir suprantama, skaitytojas joje jautė organišką ryšį su pačia gyvenimo tiesa, to meto Lietuvos padėtimi, o atitrauktas, perkeltinis alegorinis vaizdas atliko meninį gyvenimo apibendrinimo vaidmenį. Alegorija čia — savotiška tipiško išreiškimo priemonė. Ja rašytojas iš vienos pusės parodė liudies išnaudojimą, o iš kitos — apibendrinio liudies atsparumą ir tvirtą

įsitikinimą, kad ji išeis nugalėtoja. Alegorija apsakyme yra labai darniai ir glaudžiai susieta su tiesioginių, betarpišku vaizdavimu. Alegorinė, perkeltinė liudies tema — Lietuvos tautos persipina su tiesioginiais liudies gyvenimo paveikslais — neturtėlis Janušauskienės epizodu.

Su Janušauskienės epizodu prasideda šių dienų drama, kurios nenusilepia ir autorė:

... Janušauskienės epizodas, sudaras didelę apsakymo dalį, ankstyvesniuose Kudirkos raštų leidiniuose nebuvo minimas ir tik dabar J. Lebonkos paskelbtas (Dėl V. Kudirkos sąlyros, "Literatūra ir menas", 1954, nr. 47). Abejonių kelia J. Lebonkos duodama kompozicinė apsakymo sandara: kūrinių pradžia laikoma tilto autobiografija, kuri pagal savo idėinę apibendrinamąją prasmę greičiausiai yra kūrinių pabaiga. Motyvas, kuriuo remiasi J. Lebonka, laiko šį epizodą kūrinių pradžia (dėl to, kad prie jos žymimas autorius slapvvardis) (— kurio autoriaus? — K.K.) — nėra visai įtikinantis, nes to meto spaudoje dažnai buvo žymimas autorius slapvvardis arba iš pradžių kūrinių pabaigoje.

Sąžininga autorė bent iškelia, kad vags ir klastotojai nežino, kur dėti savo priedą: į galą, ar į pradžią. Kam tas klastojimas reikalingas? Ogi: "ant tilto alšiauziusios vargšės moters Janušauskienės pasakojimas ypač reikšmingas tuo,

kad čia duodami socialinio liudies skurdų vaizdai. Ši tema V. Kudirkos kritinėje realizme plačiai nevystoma ir stipriausiai ji iškyla šiame apsakyme. Šis epizodas liudija, kad rašytojo realisto dėmesį patraukė ir klasiniai to meto tikrovės santykiai". Ačiū draugei už tokį puikų klastojimo priežasties paaikšninimą!

Negaila mums, kad vargšė Janušauskienė užšliaužė ant tilto. O ne! Lietuvos tiltu — tėviškos žemės dabar šliaužia kolchozninkai, skurdo nualintą Lietuvos liudis. Mes tik protestuojame, kad purvina maskolius ranka falsifikuoja mūsų tautos atgimimo tėvo kūrybą. Falsifikatorių tikrai nebuvo, "Vargo" redaktorius, nes pats Kudirka būtų užprotestavęs prieš jo kūrinių iškraipymą, juo nebuvo ir Kudirkos raštų, leidinių redaktoriaus. Nieks nemėgino šio svarbaus kūrinių papildyti ir vėliau. Šiam šlykščiam darbiui prireikė maskoliškos rankos!

Taigi, Maskolius Kudirkos kūrybą, taigi visą Lietuvos kūną.

Šį epizodą ir visą darbą apie V. Kudirką baigsiu reikšmingais Kudirkos tilto žodžiais:

"Kol bus tilte nors viena senoji mano dalelė, tų tokių krikštų, nebus — išlaikysiu. O visų dalių būtiūliai, permainingi nesusipėsite... Juk ir jis patys ne amžini: nusmuksite bevažinėdami savo darbo tiltais".

Tau, Maskoliau, tą pasakė Kudirka.

(PABAIGA)

me 1859, o XX-me 1436 sprendžiamųjų balsu delegatai. Šiam suvažiavimui atstovavimą norima nusiųstyti — 1 delegatas nuo 6000 narių. Nėra duomenų, kad partijos narių skaičius per pastutinius tris metus žymiai padidėjo. Priešingai, buvo galima pastebėti narių sumažėjimo tendenciją ("Purtijana žina" nr. 6, 1957 kovo mėn.). Imant partijos narių skaičiaus padidėjimą tokiose pat ribose, kaip tarp XIX ir XX suvažiavimų, galima išvesti, kad dabartinis TS kp narių skaičius siekia apie 7,5 milijonus narių ir kandidatų. Pagal naują atstovavimo normą išleisti XXI suvažiavime apie 1200—1250 delegatų.

Delegatų skaičiaus sumažėjimas, lyginant su buvusiais suvažiavimais, kalba už tai, kad centro komiteto vadovybė, rūpestingai ruošdama suvažiavimą, atrodo abejinga, ar suvažiavimo pasisakymuose nepasireikš didelio, nepageidaujamo savarankiškumo. Nėra tikra, kad suvažiavimo dienotvarkė nebūna papildyta kitais nemažiau svarbiais klausimais, kuriuos galbūt dabartinė kvadovybė patogiai būtų apsvyrstinti esant mažesniai ir pilnai patikimam delegatų skaičiui.

Kokias galima padaryti bendras išvadas?

Galima laukti, kad naujame septynių metų plane pasirodys šokių tokių nuolaidų vis didėjantiems ūkio tarybose, sąjunginių respublikų vadovybėse ir partiniuose komitetuose norams, stambesnes sumas investuoti ne tik į sunkiąją pramonę, bet ir į kultūrinį ir buitinių gyventojų reikalų patenkintimą, išleidžiant daugiau pinigų kultūrinio ir buitinių reikalų patenkintimui.

Prisitaikant TS kp centro komitetui ir Sovietų vyriausybės nurodymų, plane bus numatytas tolimesnis plėtimas žemės ūkio gaminių, ypač gyvulininkystės, o taip pat kitokių buitinių prekių gamyba, jos didinimas. ("Pravda" 1958 IX 10).

Naujas septynmetis planas, aišku, nesuteiks sovietų piliečiams ypatingų palengvinimų, bet pagrindinių gamybos šakų produkcijos didėjimo tempai bus be abejo sulėtinti.

Jau dabar TS kp XXI suvažiavimas plačiai panaudojamas raginimui, laikotarpyje iki suvažiavimo padidinti darbo našumą ir pasiekti visose liaudies ūkio šakose kuo didesnius gamybinius rodiklius, uoliai tam panaudojant propagandą. Apsuopus suvažiavimą propagandiniu įkairšiu, centro komiteto vadovybė bando nuslėpti nuo savo gyventojų ir nuo pasaulio tikrąją TSRS ūkio padėtį.

Visasąjunginis centro komitetas, jo vadovybė stengsis sujungti aplink save partijos vadovaujančias jėgas ir atsispirti pasireiškiančioms valdymo decentralizacijos tendencijoms ir nbraams susilpninti sunkiosios pramonės dominavimą ekonominiėje politikoje.

Jack Sharkey neatvyks

Chicago liet. sporto sluoksniuose patiriama, kad rengtasis lapkričio-23 d. Jack Sharkey (J. Zukauskis) jo 40 metų sportinės veiklos minėjimas nebeįvyks, nes Sharkey "dėl svarbių priežasčių neseniai savo sutikimą atšaukė".

TRUMPAI

Balto Chicago apskrities vadovybės susirinkimas įvyko Jaunimo centre lapkričio 8 d. dalyvaujant pirm. kun. St. Santarui, reik. ved. A. Lekečinskui, St. Semėnienėi, K. Bruzui, A. Gintneriui, Pr. Mažrimui, D. Sabaliui, J. Arštikiui, Pr. Bičiūnui, F. Serėičiui, J. Keruliui, K. Repšiui, Jukniui ir Rikėms. Buvo aptarta būsimoji Balto koncerto reikalai, kuris įvyks Mažrijos Aukšt. mokykloje gruodžio 6 d. Sudarytos trys komisijos: Priėmimo — St. Semėnienė pirmininkė; nakvynių — K. Repšys, ir transporto — J. Arštikys. Numatyti radijo kalbėtojai ir spaudos informatoriai. Koncerto parengimas vyksta sklandžiai ir juo susidomėjimas labai didelis lietuvių tarpe.

Dail. M. Šileikio apžvalginė meno paroda pasibaigė. Ji skaitoma gerai pasisekusia, nes žmonių atsilankę pakankamai ir parduota apie 20 kūrinių. Daugiausiai pavykusių nupirko: dr. V. Adamavičius — 4, inž. Adomaitis — 3, Čiurlionio Galerija 2, ir Glemžai — 2, dr. V. Kožica, Rugytė, Rugienė, Šimkus, Tomariėnė, Varkala, Valeška ir kiti. Susiv. Lief. Amerikoje 134 moterų kuopa nupirko vieną paveikslą už \$100.00 ir jį padovanavo Čiurlionio Galerijai.

Chicago Vytuto Didžiojo šaulių meno kuopelė sparčiai ruošiasi sezono atidarymui, kuris įvyks lapkričio 22 d. Lietuvių Auditorijoje.

Iškilminga vakariėnė, kuri buvo surengta pagerbimui dail. M. Šileikio Jaunimo centre, lapkričio 8 d., praėjo labai nuosirdžiai. Menininkų klubo patalpose buvo pasidailinta išpūdziais ir tarta daug nuosirdžių žodžių dail. Z. Kolbos, prof. A. Varno, kun. Krištanavičiaus, P. Gaučio, A. Gintnerio, St. Tamulaičio, dail. A. Rūkstėlės, S. Tomariėnės, muz. A. Nako. Galiausiai jubililatas dail. M. Šileikis padėkojo už pagalbą visiems prisidėjusiems prie šios parodos surengimo ir pasisekimo. Jam ir jo žmonai, kaip gerai padėjėjai, buvo sugiedota "Ilgiausių metų" ir našiausių kūrybiniame darbe.

Sporto komitetas, kuris buvo sumanęs lapkričio 23 d. surengti banketą Jack Sharkey 40 metų sporto veikloje dalyvavimo subakčiai paminėti, yra priverstas tą banketą atšaukti ir tolimesniai laikui atidėti. Dalykas tokias, kad Jack Sharkey prisiuntė komitetui laišką, kad jokių būdu negalėsias atvykti, nes turįs išnarplioti labai svarbias biznio komplikacijas. Iki pat šių darbotojų Sąjunga.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR

PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME IVARIUS PATARNAVIMUS VETUL

Kesiuojame čekius. Perkam ir parduodam vertybės bonus.

VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET LAFAYETTE 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 5 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

Cicero Lietuvos Kareivių Draugystės

metinė vakariėnė - banketė su programa, įvyks sekmadi., lapkr. (Nov.) 16 d., šv. Antano parapijos svet., 15th St. ir 49th Ct., Cicero. Pradžia 6 val. vak. Nariai ir svečiai prašomi atsilankyti. Banketė bus rodomas spalvotas Dan Kuraičio filmas apie jo kėliones po Europą.

DAN KURAITIS

parodys Rytų ir Vakarų Vokietijos valdomas Berlyno dalis, Ukrainos laukus, Lenkijos miestus ir kitas vietas. Kuraitis padarys plačius paaiškinimus. Visus kviečia į vakariėnę.

KOMITETAS.

metų galo jis būsiąs labai užimtas. Atsiprašo ir apgailestauja, kad taip atsitiko.

— J. Jakobs

Chicago YWCA lapkričio 16 d. (sekmadienį), 1001 North Dearborn str., rengia visų tautų maisto gaminių, stało papuošimo ir tautodailės parodą. Per konsulą dr. P. Daužvardį pakviesti dalyvauti ir lietuviai. Lietuvių skyrių organizuoja LB Chicago. Apygardos Valdyba. Lietuvių skyriaus surengimui vadovauja pakviesta žinoma skaučių veikėja vyr. skautininkė Z. Juskevičienė, kuriai talinkininkauja dailininkas Rūkstėlė ir skautės akademikės. Laukiama mūsų tautiečių šioje parodoje apsilankymo.

Stasys Daunys, žurnalistas, lapkričio 21 d. (penktadienį) 7:30 val. Jaunimo Centre skaitys paskaitą Lietuvių Bendoruomenės organizacijos klausimais, kuriems išsiaiškinti LB Chicago Apygardos valdyba numatė organizuoti eilę paskaitų su diskusijomis ir kviečia visuomenę paskaitoje ir diskusijose dalyvauti.

— Stasys Kielaifė, Jonas Kėčiūis ir Vytautas Biliušas pirmadienį, lapkričio 17 d. 7 val. vakare per Sophie Barcus radijo programą skaitys Kosto Ostrausko, "Kanarėlės" auto-riais, radijo vaidinimą "Šaltkalvis". Tai viena iš Dr. V. Kudirkos 100 metų gimimo sukakčiai valandėlių serijos, kurias atlieka Lietuvos Scenos darbuotojų Sąjunga.

Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuosimtis nuo 4% iki 6.

TAUPYTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS.

INDĖLIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų. Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakaro.

NAUJA MAISTO-MESOS KRAUTUVĖ

VOSYLIUS FOOD MART

2433 West 69th St. Tel.: Prospect 8-9129

Pasirenkate šviežią mėsa iš šaldytuvo, nebrangiomis kainomis. Vosylius gamybos pagarsėjusios desros (lietuviško skonio), skilandžiai ir kiti mesos gaminiai. Importuoti iš Europos delikatesai, soka-ladas, seldainiai ir kiti gaminiai. Džiovinti baravykai iš Lietuvos ir vietos marinuoti grybai nebrangiomis kainomis. Didėsnius užsakymus pristatome į namus.

Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro. Sekmadieniai nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet.

PADĖKIME ARTIMIESIEMS

LIETUVOJE IR SIBIRE!

Jau laikas pasinesti Jūsų atneštus ar paštū mums prisiustus KALĖDINIUS SIUNTIUNUS. Kviečiame nors kartą atsilankyti į daugelį žinomą lietuvišką įstaigą ir išitikinti, jog mes tikrai turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių medžiagų, moteriškų ir vyriškų baltinių, skarelų, megztukų, deimantinių rektukų, plaukams kirpti mašinėlių, odos ir labiausiai SSSR pageidaujamų prekių žemiausiomis kainomis.

Galite ir užsakyti iš katalogų angliškas medžiagas, avalynę, vaistus, akordeonus, siuvas masinas, maistą ir t. t. Pav.: puslinonė skirtingų spalvų medž. 5 siutams 17½ yar. \$52.00, i Sibira \$53.20. Rayon skirtingų spalvų medžiaga 6 siutams 21 yardas \$57.80, i Sibira \$58.80. 20 svarų taukų \$21.30, i Sibira \$22.50. 20 svarų ryžių \$13.74, i Sibira \$14.94. 30 svarų cukraus \$16.00, i Sibira \$18.10. 18 svarų kiaušės taukų, 10 sv. miltų, 5 sv. cukraus, 4 sv. monų kruopų ir 2 sv. ryžių \$28.50, i Sibira \$31.10.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 WEST 26th STREET, CHICAGO 23, ILL., USA.

Telefonas: Crawford 7-2126

3305 SO. HALSTED STREET. Tel.: Lafayette 3-2021

NAUJOS KALĖDINĖS LIETUVIŠKOS IR AMERIKONIŠKOS ATVIRUTĖS

Lietuviškos atviritės yra ypatingai gražios, turi įvairius Kalėdų švenčių užrašus — pasveikinimus. Visos atviritės yra gražių suderintų spalvų. Specialiai nupigintos Kalėdinių atviritėlių kainos. Už tuziną atviritėlių 99 centai. Pridėjus dar tik vieną centą gausite ANTRA tuziną, vadinasi 2 tuzinas Kalėdinių atviritėlių už 1 DOL.

Rankiniai gražūs laikrodėliai, moteriški ir vyriški, su akmenėliais, suakutinių išpardavime

17 Jewels Water-Resist Shock-Resist Expansion Band Luminous Dial Fully Guaranteed	17 Jewels Slim... Dainty Expansion Bracelet Specially Priced Fully Guaranteed	17 Jewels Handsome Styling Expansion Band Guaranteed Accurate Value-Priced
--	---	--

Rankiniai gražūs laikrodėliai, moteriški ir vyriški, su akmenėliais, suakutinių išpardavime	\$8.88
Geltono aukso rankiniai laikrodėliai, 17 akmenėlių, už	\$18.88
14 karato aukso rankiniai laikrodėliai, 17 akmenėlių, už	\$48.88
Self winding, 17 akmenėlių laikrodėliai	\$29.88
Laikrodėliai su alarm clock, už	\$19.50
Laikrodėliai 21 akmenėlių, už	\$29.50
Laikrodėliai 23 akmenų, už	\$37.50
Laikrodėliai 25 akmenėlių	\$42.50
Kišeniniai laikrodėliai po	\$1.95

Bulova, Benrus, Longines-Witnauer ir kitų, pilna 5 metų garantija.	
Deimantiniai žiedai ¼ karato	\$69.50
Deimantiniai žiedai ½ karato	\$100.00
Deimantiniai žiedai 1 karato	\$200.00
50 smutų sidabro stalinės setas gražioje skrynuteje	\$44.50

KALĖDINIS KATALOGAS KOŽNAM DYKAI.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais. Sekmadieniai 12—5

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

PRITAIKO AKINIUS

6322 SO. WESTERN AVENUE

Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.

ia ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Šeštadieniai nuo 10 iki 11 val.

Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Ofiso telefonas: Prospect 8-3229

Rezid.: telefonas: WALbrook 5-5076

Tel.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 WEST 63rd STREET

Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8

tiktai antradieniai ir penktadieniai.

Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Rez.: 3241 WEST 64th PLACE

Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

CHICAGO, ILL.

Ofisas: HEmlock 4-5845

Rezid.: HEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo

1—4 ir 7—9; Antrad. nuo 1—5, Treč.

is Šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA

nervy-smegenų ligos, chirurgija

DR. K. NASVYTIS

proto-nervy ligos

104 SO. MICHIGAN AVE.

Kambarys 615

FRONTIER 6-0304, Randolph 6-1190

(Rez. Tel. Batavia, Ill. 4287MI)

Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telefonas: Virginia 7-0036

Rezidencijos: Beverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.

Šeštadieniai nuo 2 iki 4 popiet.

Trečiadienį pagal sutarą.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Valandos: 1—3 po pietų ir 6—8 val. vak.

kasdien. Šeštadieniai 1—4 val. p. p.

Trečiadieniai uždaryta.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvių Gydytojas)

2500 WEST 64th STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų

ir 7:30—9 vakaro.

Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso telefonas: Prospect 6-3838

Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

ORoverhill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIU LIGU SPECIALISTE

IR PRITAIKO AKINIUS

Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,

išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir būto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 SO. 49th CT., CICERO

Kasdien 10—12 ir 4—7 val.

Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Telef. ofiso ir būto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero, Ill.

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.

Trečiadieniai uždaryta.

Šeštadieniai 12—4 val.

Ofiso telefonas: Lafayette 3-3210

Jei neatsiliepa šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

4146 SO. ARCHER AVENUE

Val.: kasdien po pietų nuo 12—3.

Daily afternoons.

Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.

nuo 6—9. Trečiadieniai tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS

2454 W. 71st St. (71st ir Campbell)

Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet,

antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Neradus, skambinti mano asistentui

DR. V. REKLYS, tel.: RE 7-2806

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

4,000 laivų perplaukė St. Lawrence Jūrų kelią

Per 130 dienų nuo laiko, kai buvo baigta statyti St. Lawrence upės sistema, praplaukė jau daugiau kaip 4,000 laivų, pranešė Martin Oettershagen, St. Lawrence Jūrų kelio administratorius, atvykęs į Chicago, dalyvauti Didžiųjų Ežerų komisijos mitinge.

Tame mitinge aptarta statyti laivus, kurie tinka plaukiooti ežerais ir vandenynais. Vienas toks laivas galės gabenti po 13 geležinkelio vagonų krovinio. Kiekvienas bus iki 15,000 tonų talpos ir galės gabenti prekes tarp Chicago ir Liverpolio, Anglijoje, pigiau kaip nuo Chicago iki New Yorko geležinkelio.

Taip pat aptarta išiesti ir pagilinti Calumet upės 6 mylių tarpą. Calumet River teka tarp Michigan ežero prie 87 gatvės iki Calumet ežero prie 130 gatvės.

2,700,000 čekiagiečių gaus mokesčių formas

Mokesčių įstaigos viršininkas H. Alan Lang praneša, kad 2,700,000 pajamų mokesčių formų bus išsiųstinėta gruodžio pabaigoje paštu Chicago miesto mokesčių mokėtojams. Visi turintieji mažiau, kaip \$10,000 metinių pajamų gaus tą pačią, tik kiek pakeistą formą 1040A. Šiaip kiekvienas galės pasiimti formas pats atvykęs į bet kurį pašto skyrių ar banką, arba gals gauti centriniuose mokesčių įstaigoje, 22 West Madison st.

Kodėl miesto policija rėkina auto sirenas?

Chicago mērās Daley paklausė policijos komisisionieriaus O'Connor, kodėl lydinčios aerodromą graikų karalienę Frederikę pereitą savaitgalį policijos sirenos kėlė tokį didelį triukšmą, nepaisant, kad policijos instrukcijos draudžia sirenas rėkinti be didelio reikalo.

O'Connor pavedė reikalą iš-tirti trafiko divizijos kapitonui McGuire, kurs ištyręs pranešė, esą karalienė kiek susivėlino į lėktuvą, tad teko ją skubiai nugabenti. O'Connor pareiškė, kad policijai duota instrukcija sirenas rėkinti tik nepaprastais atvejais ir kad daugumas policijos automobilių visai nebeturį sirenų.

Amerika turi budėti

Pereitą antradienį, lapkr. 11 dieną suėjo 40 metų nuo tos dienos, kai buvo pasirašytos pirmojo pasaulinio karo paliaubos. Ta proga Chicagoje buvo surengta Veteranų diena. Admironas Emmet P. Forrestel ir Lt. gen. Manuel J. Assensio, Didžiųjų Ežerų laivyno ir aviacijos viršininkas, kalbėdamas Chicagoje skatino būti pasiruošus pakelti gynybos išlaidas, kadangi pasaulio taikos garantija priklauso išimtinai nuo JAV pajėgumo sudrausti komunistų agresiją. Adm. Forrestel sakė, kad komunistai reikia pasipriešinti politiškai, ekonomiškai ir kariškai, kadangi komunistai visus tuos metodus vartoja žmoniems ir kraštams pavergti. "Turime išlaikyti karinį pajėgumą, kadangi komunistai Korėjoje, Vietname, Vengrijoje ir Formozos saliauriuose parodė, jog jie yra pasiruošę "gembliuoti".

Chicago's gangsteriams nebeduoda ramybės

Patiriama, kad Chicagoje prasidėjo didžiausia šio miesto istorijoje gangsterių medžioklė. Per kiaušas 24 valandias mažiausiai trys federalinės valdžios agentūros ir Chicago's policijos departamentas persekioja šio miesto kriminalistų sindikato "veikėjus". Negana to gangsterių "medžioklė" įsijungė ir naseniai Chicagoje atsteigtas Scotland Yardo skyrius, kurio agentai seka ir ko ne kas valandą pranešinėja, kur yra ir ką veikia stambesnieji padugnių vadovai, ypatingai Marshall Calfano, Tony Accardo, Felix Alderisio ir Albert (Obie) Frabbotta.

Medžioklė yra tiek suaktyvėjusi, kad dažnai vienas padugnių "veikėjas" pasijunta sekamas FBI agento, Scotland Yardo agento, mokesčių įstaigos agento ir senato komiteto raketie-riams tirti agento. "Kartais pasitaiko, jog tiek daug mūsų seka vieną "hoodlumą", kad einant į namus nebesutildami įstringame duryse", pasakė vienas seklys. Žymų banditų dalis tai jausdami sulėtino savo "veiklą", kiti bando pranykti.

Plaukų kirpimas pabrangs iki \$2

Pakelti uždariai ir sutrumpintos darbo valandos porai sim-tų kirpėjų keliolikoje miesto centro viešbučių, pranešė kirpėjų unijos lokalo 548 advokatas. Kirpėjams nustatytas \$70 savaitė minimumas, 60% pajamų padarytų viršiau \$100 ir 8 valandų darbo diena. To pasekioje numatoma, kad plaukų kirpimo kaina gali būti pakelta iš \$1.75 iki \$2.

Dan Kuraitis (dešinėje) su savo sūnėnu M. Kuraičiu Maskvos Raudonojoje Aikštėje. Dan Kuraičio kelionės aprašymas bus pradėtas spausdinti Naujųjų atkarpoje gruodžio 1 dieną.

Tunelis skersai Lake Shore drive

Dėl dažno automobilių susikimšimo Michigan ave., Lake Shore-drive ir Oak street sankryžoje, ruošiamas planas iš-kasti tunelį, kuriuo trafikas iš Michigan avenue į šiaurę įsijungtų į Lake Shore drive tuneliu po apačia. Darbas kaš-tuosias 2.2 milijono dolerių, bus pradėtas ateinančių pavasarį ir truks apie 15 mėnesių.

"Motociklų įstatymas" pirmiausio skubotumo

Illinois legislaturai, kai susi-rinks po Naujų Metų, pirmasis skubos darbas bus priimti įsta-tymą motociklistams sudrausti. Skubotumo dėlei įstatymo pro-jektas bus įteiktas atstovų namui ir jo duplikatas senatui, pareiškė valst. sekretorius Charles Carpentier. Motociklų bilius bus papildy-mas (amendmentas) prie auto-mobiliais važiuoti leidimo įsta-tymo. Reiškia, kad ir motociklu važiuoti bus reikalinga gauti vairavimo leidimas, visai kaip ir automobiliu važiuoti, be to bus uždrausta motociklais va-žinėti jaunesniems kaip 16 me-tų amžiaus. Išleisus tą papildy-mą, automatiškai bus panaikin-tas 1957 metais išleistas įsta-tymas, kuriuo nereikėjo jokio leidimo motociklais važinėti.

"Smageninis telefonas"

Chicago's universiteto studen-tų para-psichologijos draugija pagaliau paskelbė duomenis pe-reitą vasarą daryto bandymo su tokiu pat studentų grupe Cam-bridge universitete Anglijoje. Buvo daromas telepatijos ban-dymas, norint geriau patirti, ar ir kiek galima sužinoti minti-mis. Per pirmąją bandymų pu-sę čekagiškiai žiūrėjo į kortose išpieštus simbolius, o kembri-džiškiai turėjo atspėti, o per antrąją pusę kembridžiškiai žiū-rėjo, o čekagiškiai spėjo. Re-zultatai tokie: Rezultatai to-kie: iš 5,000 simbolių dešimts Cambridge studentų atspėjo tiksliai 524, o Chicago's univer-siteto grupė atspėjo 486.

Nušovė du žmones

Du vyrai, trečiojo lydimi, trečiadienį, vos išėję iš resto-rano prie 2745 Fulton st. bu-vo keturiais sūviais nušauti. Kai sūvių garsus išgirdė iš resto-rano išbėgo žmonės, žudi-kai ir palydovus buvo dingę. Nušautieji yra William King, 44 metų, iš 2751 Maypole ave. ir James Klark, 48 m. iš No. Fairfield ave.

Naujos State st. šviesos bus įžiebtos iš erdvių

Ši ketvirtadienio vakarą nau-josios lėmos State gatvėje mie-sto centre, bus įžiebtos elektro-niško impulso iš satelito "Van-guard", kurs tebeskraidą aplink žemę aukštai erdvėje. Sig-nalas, elektroniskai pagautas iš "Vanguardo" bus perduotas ra-dio kontrolei, kuri yra sujungta su naujųjų lempų stulpais. Ket-virtadienį pirmą kartą įdega-mos lėmos padarys Chicago's miesto centrą dukart šviesesnį už šviesiausius pasaulio mies-tus. Dabartinės State st. lėmos buvo įžiebtos prezidento Coolidge 1926 metais, paspaudant mygtuką Washingtonė.

Britų Kometą Chicagoje

Pereitą antradienį 10:30 val. ryto iš O'Hare aerodromo pa-sikolė britų Overseas Airways korporacijos sprausminis kelei-vinis lėktuvas Comet 4 ir per 22 minutes nusileido Detroitė, skrisdamas 33,000 pėdų aukš-tumoje po 520 mylių per valandą greičiu. Tarpas nuo Chicago's iki Detroito yra 252 mylios.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitur

Pirmas atsitikimas, kad trims kostiumams medžiaga su persiuntimu ir kitomis išlaidomis tik \$39.00. Nepraleiskite šios progos! Atgabengkite savo siunt-ninius, ir kartu viską išsiųsime. Pas mus gausite visokių tinkamų siuntinių medžiagų ir kitų prekių. Kreipkitės į vedėją Pra-ną Nedzinską.

PARCEL SERVICE 3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Tel.: YArds 7-0677

Atdara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpose). (Sk.)

NEPAMIRŠKIME SAVO ARTIMŲJŲ

Siunčiame siuntinius Jūsų at-neštus ir pas mus sudarytus. Galite daprkti šių medžiagų: 100% vilna, kostiumų medžiaga kainuoja tik \$12.25, 6 vyrišk. kostiumams su persiuntimu — tik \$59.00. Jūsų užsakymus siun-čiame per Angliją, pigesni vais-tai. Pasiuntimas pigesnis, negu kitur. PATRIA GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LaFayette 3-2021. Liūsės suk-nelių krautuvės patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvir-tadieniais iki 9 val. vak. (Sk.).

"NAUJIENOS" PRANESA TEISINGAS ŽINIAS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

6 KAMBARIŲ 12 metų mūr. rezidencija ant 40 pėdų sklypo arti California ir 72-os. Gazo šildymas. Kontrolė nuo potvynio. Garažas. \$20,500. A. Katilius.

CLEARINGO rajone prie 63-čios ir Central 2 aukštų mūras: 3 po 4 kamb. ir krautuvė. Automatiškas šildymas alyva. Garažas. \$355 mėn. pajamų. Viskas gerame stovyje. Tik \$29,000. Geras investavimas. A. Sirutis.

TIKRAS BARGENAS. Maisto krautuvė su geras įrengimais ir prekėmis — tik \$4,250. B. Liskus.

LABAI GERAME stovyje gražus 2 aukštų mūras: 2 po 5 ir 4 po 4 kamb. Gera vieta. \$54,000. A. Sirutis.

SAVININKŲ turi būtinai parduoti Marquette Parke 6 kamb. 12 metų gražų, alyva apšildomą namą ant 41 pėdos sklypo. 1½ auto garažas. Kaina sumažinta iki \$20,500. A. Sirutis.

6 KAMB. NAMAS su puikiu 3 kamb. butu rūsyje, tik 2 blokai nuo Marquette Parko. Gazo šildymas. Garažas. Sklypas 39 pėdų. \$24,000. A. Katilius.

MARQUETTE Pk. mūras, 2 butai po 6 kambarius ir patalpa bižnui. B. Liskus.

13 APARTMENTŲ mūrinis, į vakarus nuo Halsted St., prie Garfield bulvario. Metinių pajamų virš \$13,000. Kaina \$74,000, arba siūlymas. A. Reklaitis.

2x6 MŪR. NAMAS ant 37 pėdų sklypo Marquette Pk. viduryje. Rūsyje didelis kamb. išnuomavimui. 2 karų mūr. gar. \$37,500. A. Katilius.

29 APARTMENTAI 3 aukštų mūras. Visi butai gražiai užlaikomi. Kaina 6¼ karto met. nuoma. A. Sirutis.

8 METŲ 2 butų po 4 kamb. mūrinis namas Marquette Parke ant 50 pėdų sklypo. B. Liskus.

RETA PROGA. Clearing 13 metų 6 kamb. mūr. (3 mieg.). Savininkas išvyksta. Tik \$14,000, arba siūlymas. A. Reklaitis.

50 PĖDŲ sklypas Marquette Parke. Galima pastatyti apartmentinį namą. A. Katilius.

LIETUVIŠKOJE KOLONIJOJE 3x4 ir 1½, mūras, 47½ pėdų sklypas. Karšto vandens šiluma. Viskas gražiausioj tvarkoj ir stovyje. \$395 mėn. pajamų. \$48,000. A. Sirutis.

3 BLOKAI į pietus nuo Marquette Pk. rajono 1 metų 5½ kamb. puikus mūr. bungalow. Dvigubas garažas. Puikus namo išplanavimas. \$21,000. A. Reklaitis.

5 KAMBARIŲ 3 metų mūr. namas su 3 miegimais, geroje susisiekimo vietoje. Šildymas alyva. Naujas garažas. \$21,500. A. Katilius.

13 APARTMENTŲ po 4 kamb. netoli Pulaski ir Wilcox. \$8,250 neto metinių pajamų. \$75,000. A. Sirutis.

6 METŲ 4 kamb. mūr. arti Marquette Pk. Dar 2 kamb. galima įrengti viršų. Gazo šildymas. 2 karų garažas. \$20,900. A. Katilius.

TAVERNA IR SALĖ su visais įrengimais ir du butai geroj Cicerio vietoj. \$40,000, ar pasiūlymas. A. Linas.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET

TALMAN REALTY SALES 2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois RĖpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARK CENTRE

TVARKINGAS 5 KAMB. medinis, yra rūsys, šildymas gazu, garažas. — \$14,300

MŪRINIS namas, du butai, 7 ir 3 kamb., šildymas karštu vandeniu, mūro garažas.

MŪRINIS BUNGALOW, 5 kamb. ir butukas su baldais rūsyje, šildymas alyva, garažas, nauja geležinė tvora. \$19,700.

MŪRINIS, 2 po 5, centrinis šildymas karštu vandeniu gazu, 30 pėdų lotas, 2 auto garažas. \$26,500.

MEDINIS APKALITAS ant platus sklypo, naujai dekoruoti 2 butai, 5 ir 4 kamb. Centrinis šildymas, yra rūsys ir garažas. Vertas \$15,900.

SEPTYNIŲ METŲ, 5 kamb. mūrinis. Išklotas sausas rūsys, šildymas gazu, geležinė tvora, mūro garažas. \$20,500.

GRAŽUS 5½ kamb. mūrinis, alyva karštu vandeniu šildymas, rūsys, 2 auto garažas. \$16,800.

APARTMENTINIS mūras, 4 po 5, geros pajamos. \$35,000.

DIDELĖ MAISTO KRAUTUVĖ ir 6½ kamb. butas mūriniam name, yra garažas, visi krautuvės įrengimai ir prekės, geras biznis. \$23,000.

MODERNUS NAUJAS mūrinis, puošnus 5 kamb. butas ir 3 įrengti kambariai sausame rūsyje; garažas, Evergreen Parke. \$24,000.

BRIGHTON PARKE MŪRINIAI

DVIPLATIS, 2 po 6, centr. šild. \$16,200.

DVIPLATIS, 5 ir 6 kamb., 2 auto garažas. \$16,000.

K. VALDIS REAL ESTATE 2655 WEST 69th STREET RĖpublic 7-7200 arba RĖpublic 7-8534

GAGE Pk. mūrinis 5 kamb. bungalow, centr. šildymas duju, 1 auto garažas, tuoj galima užimti. Labai žema kaina.

Mūrinis 3 butų, 5-4-3 kamb., centr. šildymas, 2 auto garažas. \$140 pajamų ir butas.

Brighton Pk. mūrinis 3 butų, 2 po 4 ir atike 2 kamb. Modernios vonios, 2 auto garažas.

Mūrinis 2 po 6, centr. šildomas, moderniški butai.

Mūrinis, 6-4 kamb. ir beauty shop. Centr. šildymas, garažas.

Turime daug ir įvairių namų visose vietose. Parūpiname paskolas ir draudimą.

ŠIMAITIS REALTY INSURANCE 2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARDUOTI ar pirkti nekilnojamą turtą, kreipkitės į aktyvią ir rezultatus duodančią įstaigą. Pasiteiravę mūsų namų sąrašė, įsitikinsite gerasi pirkiniais.

BELL - VARPAS Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 SO. WESTERN AVENUE Prospect 8-2233

REAL ESTATE - INSURANCE NORKUS & ASSOCIATES 2405 West 51st St. WA 5-5030

Val: nuo 9 ryto iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 4.

MIAMI, FLORIDA — našlė nori parduoti naują namą su baldais. 3 miegamieji, 2 maudynės, Floridos kambarius. Vėsinimas ir šildymas oru. 2 auto garažas su dušu (shower). Rašykite: Mrs. J. Chernauckas, 1720 S. W. 12th St., Miami, Florida.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, NOVEMBER 13, 1958

A SUPERIOR PERFORMER!

"The Sanford"

ADVANCED COLOR TV by RCA VICTOR

- ★ Performance-Proved Dependability
- ★ More Color Shows Than Ever
- ★ Natural "Living Color" Picture
- ★ Simplified Tuning

TENS OF THOUSANDS of happy owners are thrilling to Color TV every night. See TV as it's meant to be seen.

SEE all the wonderful new Color TV models today. Arrange for a demonstration—either in the store or in your home.

THE MARK SERIES TOWNSEND, 260 sq. in. viewable area. Finishes: genuine walnut or oak veneers and solids. 21C0890.

THE MARK SERIES ANDERSON, 260 sq. in. viewable area. 3 speakers. Available in 3 finishes. 21C0886.

Ask about the RCA Factory Service, available to RCA Victor set owners exclusively. For UHF—UHF/VHF tuner optional, extra!

See it today!

COME IN TODAY

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street Tel. HEmlock 4-7095 OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

